

Załącznik nr 2

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Akademia Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim

Data przeprowadzenia wizytacji: **18-19.05.2023**

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	14
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	28
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	33
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	36
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	40
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	43
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	46
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	49
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	51
5. Załączniki:	54
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	54

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Ryszard Kasperowicz, członek PKA

członkowie:

1. dr Dorota Guttfeld, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej
2. dr Piotr Krycki, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej
3. Beata Opala, członek Polskiej Komisji Akredytacyjnej ds. pracodawców
4. Maciej Korab, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej ds. studenckich
5. Justyna Rokita-Kasprzyk, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia prowadzonym przez Akademię Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2022/2023.

Jakość kształcenia na ocenianym kierunku, była uprzednio oceniana przez Polską Komisję Akredytacyjną, w roku akademickim 2016/2017 i zakończyła się wydaniem przez Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej Uchwały Nr 651/2016 z dnia 24 listopada 2016 r. przyznającej wizytowanemu kierunkowi oceny pozytywnej.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej. Raport zespołu oceniającego został opracowany po zapoznaniu się ze źródłami informacji, zawartymi w: przedłożonym przez Uczelnię raporcie samooceny wraz z załącznikami, stroną internetową Uczelni oraz Wydziału, a także na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeglądu infrastruktury dydaktycznej, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, pracownikami oraz studentami kierunku oraz przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami współpracującymi z Wydziałem.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	I stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	językoznawstwo 51% literaturoznawstwo 49%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 sem./180 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	<i>Specjalizacja nauczycielska</i> 150/18 ECTS <i>Specjalizacja translatorska</i> 960 (6 miesięcy) /32 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	specjalność język angielski/ niemiecki <i>specjalizacja nauczycielska</i> <i>specjalizacja translatorska</i> specjalność język angielski/niemiecki od podstaw <i>specjalizacja nauczycielska</i> <i>specjalizacja translatorska</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	121	34
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2179 - 2479	1275 - 1455

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	95 - 135	8 - 88
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	142	142
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	64	64

Nazwa kierunku studiów	filologia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	II stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	językoznawstwo 51% literaturoznawstwo 49%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 sem./120 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	Specjalizacja nauczycielska 150h/13 ECTS Specjalizacja translatorska 480h (3 miesiące)/16 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>specjalizacja nauczycielska</i> <i>specjalizacja translatorska</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	28	0
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	1004	604

⁵W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	61 - 74	37 - 51
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	62 - 65	62 - 65
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	70	70

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym	Kryterium spełnione

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku filologia zakłada kształcenie w ramach profilu praktycznego. Przedłożona koncepcja kształcenia zakłada, zarówno dla studiów I, jak i II stopnia, spełnienie potrzeb studentów w zakresie zdobycia wykształcenia filologicznego, poszerzającego ich zdolność funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy, a także zapewnienie studentom wzbogacającego doświadczenia studiowania języka, literatury i kultury różnej od ich własnej. Zakłada się, że absolwenci będą przygotowani do pracy w szkołach społecznych i językowych, jak i do pracy w instytucjach i urzędach, wydawnictwach, redakcjach, biurach tłumaczeń, środkach masowego przekazu, turystyce, firmach produkcyjnych i innych instytucjach usługowych na stanowiskach wymagających dobrej znajomości języka obcego. W koncepcji kształcenia dla obu specjalności określono, że kształcenie przygotowuje - w zależności od wybranej specjalizacji – do wykonywania zawodu nauczyciela lub tłumacza. Uczelnia założyła, że kształcenie nauczycieli będzie przebiegało zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela, natomiast kształcenie translatorskie opierać się będzie o najnowsze standardy kształcenia tłumaczy.

Uczelnia zakłada przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela na studiach I i II stopnia oraz, prawidłowo, uzyskanie kwalifikacji do nauczania przedmiotu – języka obcego, dopiero po ukończeniu studiów II stopnia. Zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia zakłada się uzyskanie kompetencji do nauczania w szkole podstawowej oraz przedszkolu (na I i II etapie edukacyjnym) na studiach I stopnia i uzupełnienie kompetencji nauczycielskich o te, które dotyczą szkoły ponadpodstawowej (III etapu edukacyjnego) na studiach II stopnia. Jest to założenie niewłaściwe, gdyż standard przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotu odnosi się do przygotowania nauczyciela przedmiotu wyłącznie na II i III etapie edukacyjnym, a więc w klasach 4-8 szkoły podstawowej i w szkole ponadpodstawowej. W przedszkolu i w klasach I-III szkoły podstawowej prowadzone jest nauczanie zintegrowane, w którym nauczyciel prowadzi zajęcia według ustalonego przez siebie planu, dostosowując czas zajęć i przerw do aktywności uczniów. W kształceniu zintegrowanym nie ma wyodrębnionych przedmiotów nauczania, bezcelowe jest więc przygotowanie do prowadzenia przedmiotu język angielski lub niemiecki na tym etapie edukacyjnym. Uczelnia może przygotować do nauczania języka obcego ludzi w różnych grupach wiekowych, w tym dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, ale nie w powiązaniu z realizacją standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Cele kształcenia zgodne są z misją Uczelni, obejmującą m.in. poszerzanie i dostosowywanie oferty dydaktycznej do potrzeb lokalnego i globalnego rynku pracy, kształtowanie szeroko rozumianego humanizmu, przygotowanie do życia w społeczeństwie obywatelskim, przekazywanie wiedzy i umiejętności zawodowych, szczególnie kształtowanie kompetencji związanych z etosem nauki, a także z etosem pracy, przygotowanie do życia w warunkach zmieniających się potrzeb uczących się generacji, przemieszania się kultur, nacji, systemów wartości. Oceniany kierunek studiów jest także zgodny ze Strategią Uczelni, w szczególności w zakresie otwartości na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego.

Kierunek filologia w Akademii im. Jakuba z Paradyża (dalej: AJP) przyporządkowany został zarówno na studiach I, jak i II stopnia do dwóch dyscyplin naukowych w niemal jednakowych proporcjach – językoznawstwo jako dyscyplina wiodąca z udziałem 51% oraz literaturoznawstwo z udziałem 49%. Tak określone proporcje dyscyplin mieszczą się także we współczesnym standardzie postrzegania kształcenia na studiach filologicznych.

Kształcenie na kierunku filologia skorelowano z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, a w szczególności z potrzebami szkół, mediów, biur tłumaczeń i instytucji publicznych, mającymi siedziby w najbliższej okolicy Uczelni. Koncepcja kształcenia zakłada uwzględnienie postępu we wskazanych obszarach działalności zawodowej, tj. nauczyciela oraz tłumacza. Koncepcja oraz cele kształcenia były ponadto przedmiotem rozważań wydziałowego zespołu ds. programów studiów, który w procesie monitoringu i udoskonalania programów studiów zasięga opinii zarówno interesariuszy wewnętrznych (w tym studentów), jak i interesariuszy zewnętrznych (m.in. szkół, Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego oraz lokalnych przedsiębiorców).

Na kierunku nie zaplanowano nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Kierunkowe efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia, ponieważ tylko nieliczne z nich zawierają odniesienia do obszarów działalności zawodowej, do których – według koncepcji kształcenia – przygotowują studia na kierunku praktycznym, natomiast odnoszą się do „działalności kulturalnej, medialnej, promocyjno-reklamowej”. Na studiach I stopnia widoczne jest to w treści efektów uczenia się K_W01: „absolwent zna i rozumie miejsce i znaczenie filologii w systemie nauk oraz jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną, zorientowaną na zastosowanie praktyczne w wybranej dziedzinie działalności kulturalnej, medialnej, promocyjno-reklamowej”, K_W02: „absolwent zna i rozumie podstawową terminologię nauk filologicznych oraz związaną z wybrana sferą działalności kulturalnej, medialnej, promocyjno-reklamowej”, a także analogicznie K_W03, K_W16, K_U02, K_U04, K_U07, K_U11. W przypadku studiów II stopnia odniesienia do wspomnianej działalności pojawiają się w efektach uczenia się K_W01: „absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu zastosowanie praktyczne nauk filologicznych w działalności kulturalnej i medialnej oraz K_W06: „absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu budowę oraz funkcje instytucji właściwych dla zakresu działalności zawodowej właściwej dla kierunku (kultury i oświaty), a także cechy i potrzeby ich odbiorców”.

Ogólne efekty uczenia się dla kierunku tzw. kierunkowe nie są w pełni zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji dla studiów I stopnia. Nie określono albo określono błędnie głąbię wiedzy, ponieważ konsekwentnie mowa w nich o wiedzy i umiejętnościach podstawowych, nie zaawansowanych (np. efekt uczenia się K_W06 przewiduje, że student zna „podstawowe pojęcia z zakresu współczesnego językoznawstwa”, efekt K_W08 – że posiada „w stopniu podstawowym

wiedzę na temat literaturoznawstwa, zna i rozumie podstawowe pojęcia i metody analizy i interpretacji tekstu literackiego”). Dla studiów I stopnia w przypadku efektu K_U05 („absolwent potrafi wykorzystać kompetencje językowe do uzyskania bezpośredniego dostępu do zasobów i materiałów w celu zdobycia wiedzy źródłowej o kulturze, literaturze i krajach swej specjalności językowej”), który został odniesiony do wykorzystania posiadanej wiedzy (P6S_UW), błędnie identyfikuje się kompetencje językowe, które raczej należy traktować jako umiejętność komunikacji, niż jako wiedzę w dyscyplinie naukowej językoznawstwo. Kierunkowe efekty uczenia się dla studiów I stopnia nie odnoszą się także w pełni do charakterystyki P6S_KO. Efekt K_W13 na studiach I stopnia: „absolwent zna i rozumie w stopniu podstawowym historię i kulturę krajów studiowanego obszaru językowego oraz historyczny kontekst kultury” powiązany został ponadto z charakterystyką P6S_WG i nie odpowiada tym samym koncepcji kształcenia, ponieważ kierunek nie został przyporządkowany do dyscyplin historia i nauki o kulturze i religii. Nie stanowią więc one jego teoretycznych podstaw, a więc studenci nie mają na nim osiągnąć wiedzy odpowiadającej tej charakterystyce. Efekty uczenia się pomijają ponadto znajomość zastosowań praktycznych wiedzy w działalności zawodowej (P6S_WG). Kierunkowe efekty uczenia się pomijają także aspekt wykorzystania posiadanej wiedzy, umiejętność formułowania i rozwiązywania problemów oraz umiejętność wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej, opisany w charakterystykach P6S_UW.

Efekty uczenia się zakładane dla studiów II stopnia, również nie zostały sformułowane w pełni zgodnie z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Przykładowo efekt K_W04: „absolwent zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania oraz problematyzowania dzieł literackich i innych tekstów” pomija głębię wiedzy. Efekty uczenia się również pomijają znajomość zastosowań praktycznych wiedzy w działalności zawodowej (P7S_WG). Pomijają one także aspekt wykorzystania posiadanej wiedzy, umiejętność formułowania i rozwiązywania problemów oraz umiejętność wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej, opisany w charakterystykach P7S_UW. Ponadto nie uwzględniono umiejętności formułowania i testowania hipotez związanych z prostymi problemami wdrożeniowymi (P7S_UW). W efektach uczenia się dla studiów II stopnia dokonano również połączenia treści wybranych charakterystyk. Przykładowo efekt K_W06 łączy w treści charakterystyki P7S_WG oraz P7S_WK, co prowadzi do tego, że opisana w nich wiedza, zgodnie z zakresami charakterystyk stanowi kontekst sama dla siebie. Opisywany problem występuje również w przypadku efektu K_K02, gdzie scalono w treści wypełnianie zobowiązań społecznych oraz działanie na rzecz interesu publicznego. Zakresy poszczególnych ogólnych charakterystyk PRK są rozdzielne i łączenie ich w pojedynczych efektach prowadzi do ich dalszego ich uogólnienia i pomijania części określonych w nich kompetencji. Z kolei efekt K_K05 (P7S_KR) opisuje kompetencje społeczne, które nie znajdują się w aktualnej treści Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Kierunkowe efekty uczenia się nie są w pełni specyficzne, ponieważ odnoszą się do kompetencji ogólnohumanistycznych albo/ oraz ogólnych kompetencji związanych z przedsiębiorczością, przy czym sformułowania o przygotowaniu do szeroko pojętej działalności w sferze kultury, mediów, promocji i reklamy, nagminnie powtarzających się w efektach kierunkowych, nie towarzyszą żadne analogiczne sformułowania w brzmieniu efektów dla konkretnych zajęć. Opisywane w efektach obszary działalności zawodowej są ponadto niespójne z koncepcją kształcenia. W przypadku specjalności *filologia niemiecka* ponadto stwierdzono tożsame treści efektów uczenia się dla zajęć *wstęp do językoznawstwa* (I semestr, studia I stopnia) oraz *wstęp do językoznawstwa germańskiego* (5 semestr, studia I stopnia). Taki stan rzeczy wskazuje, że nie jest zakładany progres poziomu wiedzy, umiejętności bądź kompetencji społecznych w przypadku obu zajęć.

Uszczegółowione efekty dla zajęć i grup zajęć nie zawsze w pełni odpowiadają efektom kierunkowym, ponieważ nie w pełni pokrywają zakres wiedzy lub umiejętności przewidziany przez efekty kierunkowe. Przykładowo zarówno dla filologii w zakresie języka angielskiego jak i niemieckiego I stopnia efekt kierunkowy K_U19 przewiduje, że student potrafi „zastosować umiejętności językowe w zakresie drugiego języka obcego w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”, natomiast efekty dla zajęć nie wspominają już o powiązaniu kompetencji językowej w tym języku z dyscyplinami (a więc np. umiejętności przeprowadzenia kwerendy, przygotowania wystąpień konferencyjnych czy rozumienia artykułów specjalistycznych), a mówią tylko o ogólnej biegłości językowej. Dodatkowo na filologii w zakresie języka angielskiego efekt kierunkowy K_W15 (wg którego student zna „w stopniu podstawowym powiązania systemu języka ojczystego i języka swojej specjalności oraz podstawowe techniki mediacji między użytkownikami tych języków”) realizowany jest przez blok PNJA, a w jego ramach – przez zajęcia *PNJA – gramatyka praktyczna*. Dla grupy zajęć PNJA zostaje on jednak uszczegółowiony jako „zna terminologię charakterystyczną dla opisu struktur gramatycznych i ma uporządkowaną wiedzę o jednostkach językowych i kategoriach gramatycznych języka docelowego, ich funkcjach i normach umożliwiających odpowiednie użycie języka”, a dla gramatyki praktycznej jako „posiada uporządkowaną wiedzę na temat funkcji i norm umożliwiających odpowiednie użycie języka”. W żadnym z tych sformułowań nie pojawia się wzmianka o języku ojczystym, który wymieniono w efekcie kierunkowym, co sprawia, że potwierdzenie osiągnięcia efektu określonego dla zajęć nie weryfikuje osiągnięcia efektu kierunkowego. Efekt kierunkowy K_W02, formalnie wg programu dla studiów II stopnia powiązany z dyscypliną językoznawstwo, osiągany m.in. na zajęciach *psychologia ogólna*, uszczegółowiony jest dla tych zajęć w sposób niepowiązany z dyscypliną językoznawstwo („ma pogłębioną wiedzę psychologiczną obejmującą pojęcia psychologii”).

Często jeden efekt szczegółowy dla zajęć odnosi się do kilku efektów ogólnych, co prowadzi do ich dalszego uogólnienia zamiast uszczegółowienia. Na przykład efekt szczegółowy U_5 dla zajęć *dydaktyka języka obcego* uszczegóławia jednocześnie aż pięć efektów kierunkowych.

Kierunkowe efekty uczenia się jedynie w części uwzględniają umiejętności praktyczne powiązane z obszarami działalności zawodowej. Jak opisywano powyżej istnieje niespójność pomiędzy obszarami zakładanymi w koncepcji, a tymi uwzględnianymi w kierunkowych efektach uczenia się. Aplikacyjność zawodowa uzyskanych kompetencji społecznych jest z wyłączeniem pojedynczych przypadków pominięta. Efekty uczenia się zakładają, że absolwent potrafi posługiwać się językiem specjalności na poziomie C1 ESOKJ dla studiów pierwszego stopnia oraz C2 ESOKJ dla studiów drugiego stopnia. Ponadto założono, że absolwent studiów pierwszego stopnia potrafi posługiwać się drugim językiem nowożytnym na poziomie B2. Dla studiów drugiego stopnia założono natomiast znajomość drugiego języka obcego na poziomie B2+ ESOKJ.

Efekty uczenia się nie zawsze są sformułowane w sposób zrozumiały i jednoznaczny, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji, ponieważ często łączą różne charakterystyki PRK, np. głębię i kontekst (jak efekt K_W06 dla filologii II stopnia) lub wykorzystanie i komunikowanie wiedzy. Stwarza to sytuację, w której wiedza miałaby stanowić kontekst sama dla siebie.

Liczne efekty uczenia się są sformułowane w sposób „piętrowy” łączący kilka charakterystyk, co nie pozwala na stworzenie jasnego systemu ich weryfikacji. Na studiach stopnia zarzut ten dotyczy np. K_W04 „wybrane zakresy językoznawstwa i literaturoznawstwa studiowanego języka; zna główne

kierunki rozwoju i najnowsze osiągnięcia w zakresie obranej specjalności” oraz K_W11, K_W16, K_W17; K_U02 „wykorzystać język swojej specjalności do rozwoju kompetencji lingwistycznych – własnych i innych osób; umie korzystać ze słowników, gramatyk, tezaurusów, TI i innych pomocy w celach samokształceniowych i do rozwiązywania problemów zawodowych; samodzielnie planuje i realizuje typowe projekty związane z wybraną sferą działalności kulturalnej, medialnej i promocyjno-reklamowej” oraz K_U04, K_U07, K_U11; K_K03 „refleksji nad problematyką etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność przekazanej wiedzy i znaczeń, kieruje się uczciwością i rzetelnością w sytuacjach zawodowych; prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu”, a także K_K04, K_K06. Dla studiów II stopnia problem pojawia się przykładowo w efekcie K_U08 „potrafi posługiwać się językiem wybranej specjalności na poziomie C2; oraz posiada umiejętności językowe w zakresie innego języka obcego zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”.

Ze względu na obejmowanie specjalności związanej z językiem niemieckim i angielskim, efekty sformułowano także z użyciem terminów ogólnych, takich jak „język specjalności”, „studiowany język”, „język docelowy”, „język obcy” i „drugi język obcy”. Jednak niekonsekwentne stosowanie tych terminów sprawia, że niektóre efekty nawet w ramach jednej specjalności mogą odnosić się do dwóch różnych języków. Dla specjalizacji nauczycielskiej na studiach I stopnia filologii w zakresie języka angielskiego efekt kierunkowy K_U13 (wg którego student potrafi „zastosować podstawowe techniki mediacji pomiędzy reprezentantami kultury języka ojczystego i języka docelowego”) osiągnąć jest wyłącznie w ramach lektoratu (drugiego) języka obcego, a więc w tym przypadku „językiem docelowym” jest np. język niemiecki. Jednocześnie dla specjalizacji tłumaczeniowej ten sam efekt realizowany jest i przez lektorat, i przez zajęcia modułowe dla tej specjalizacji, gdzie „językiem docelowym” jest już główny język specjalności, a więc język angielski. Ten sam efekt uczenia się w obrębie jednego kierunku interpretowany jest w odniesieniu do dwóch różnych języków, co uniemożliwia jego efektywną weryfikację. Wybrane efekty uczenia się dla zajęć ponadto niewłaściwie konkretyzują język docelowy. Według efektu szczegółowego W_01 dla zajęć *PNJN: sprawności zintegrowane 3* w treści efektu student filologii niemieckiej zna i rozumie „w pogłębionym stopniu słownictwo angielskie i terminologię charakterystyczną dla opisu struktur gramatycznych języka angielskiego”. **Rekomenduje się** wyodrębnienie poszczególnych specjalności językowych jako odrębnych kierunków studiów, co pozwoli precyzyjniej zdefiniować efekty uczenia się w zakresie kompetencji związanych ze znajomością poszczególnych języków.

W przypadku filologii niemieckiej efekt kierunkowy K_U13 generuje innego rodzaju uchybienie. Jest on realizowany po pierwsze wyłącznie w ramach zajęć z zakresu specjalizacji nauczycielskiej, a ponadto w ramach zajęć uszczegółowiony jest w sposób niepowiązany z treścią efektu kierunkowego („potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu anatomii i fizjologii aparatu głosowego w procesie kształtowania prawidłowych odruchów w mowie”, „potrafi świadomie posługiwać się głosem, stosując techniki prawidłowej emisji głosu oraz zasady higieny głosu”, „potrafi kierować procesami nauczania i uczenia się języka”, „umie konstruktywnie ocenić własne i cudze osiągnięcia, kreatywnie rozwiązać problemy dydaktyczne”). Tym samym osiągnięcie tego efektu kierunkowego przez studentów, zwłaszcza specjalizacji translatorskiej, nie jest możliwe.

Efekty uczenia się dla zajęć i grup zajęć nie zostały przypisane do konkretnych semestrów studiów. Ponieważ dla zajęć obejmujących kilka semestrów, a nawet lat studiów, sporządzono pojedyncze karty zajęć, to samo brzmienie efektu powtarza się tym samym w kilku semestrach, nie przewidując progresu kompetencji studentów. Tak więc po zaliczeniu pierwszego semestru danych zajęć Uczelnia

poświadczą, że studenci osiągnęli efekt założony jako końcowy. Nie wiadomo też czego studenci mają nauczyć się w poszczególnych semestrach, co nie pozwala na zbudowanie systemu weryfikacji efektów uczenia się. **Rekomenduje się** sformułowanie dla zajęć wielosemestralnych efektów uczenia się zakładających progres kompetencji studentów w kolejnych semestrach.

W odniesieniu do przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela efekty uczenia się powielają nieprawidłowości w koncepcji realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotu odnosząc się do I etapu edukacyjnego. Ponadto, efekty szczegółowe dla poszczególnych zajęć na specjalizacji nauczycielskiej nie obejmują wszystkich efektów szczegółowych wskazanych przez standard. Dzieje się tak na przykład w przypadku zajęć z *dydaktyki ogólnej*, gdzie pominięto większość efektów z zakresu podstaw dydaktyki, a dodano efekt związany z dydaktyką przedmiotową - języka obcego, co nie opowiada wymogom standardu w grupie zajęć C („zna podstawę programową nauczania języków obcych w szkole podstawowej oraz podstawę programową wychowania przedszkolnego w zakresie przygotowania dzieci do posługiwania się językiem obcym nowożytnym”). Wśród efektów *emisji głosu* zabrakło efektu „C.U8. Potrafi poprawnie posługiwać się językiem polskim” oraz „C.K2. Jest gotów do skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu” i in.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Zostały one określone we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Niewłaściwa jest jednak koncepcja w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela, która obejmuje przygotowanie do nauczania na I etapie edukacyjnym.

Ogólne efekty uczenia się dla kierunku nie są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia, ponieważ tylko nieliczne z nich zawierają odniesienia do obszarów działalności zawodowej, do których według koncepcji kształcenia przygotowują studia na kierunku praktycznym. Kierunkowe efekty uczenia się nie są także w pełni zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Dla studiów I stopnia nie określono albo określono błędnie głębie wiedzy, ponieważ konsekwentnie mowa w nich o wiedzy i umiejętnościach podstawowych, nie zaawansowanych, a w części z nich także błędnie utożsamiono kompetencje językowe z wiedzą. Efekty uczenia się zakładane dla studiów II stopnia również nie zostały sformułowane w pełni zgodnie z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz obejmują treści, które nie występują w obowiązującej treści Polskiej Ramy Kwalifikacji. Uszczegółowione efekty dla zajęć i grup zajęć nie zawsze w pełni odpowiadają efektom kierunkowym, ponieważ nie w pełni pokrywają przewidziany przez efekty kierunkowe zakres wiedzy lub umiejętności. Nie są ponadto w pełni specyficzne, ponieważ odnoszą się do kompetencji ogólnohumanistycznych albo do ogólnych kompetencji związanych z przedsiębiorczością, przy czym sformułowania o przygotowaniu do szeroko pojętej działalności w sferze kultury, mediów, promocji i reklamy, nie są uszczegółowione w efektach uczenia się dla konkretnych zajęć. Opisywane w efektach obszary działalności zawodowej są ponadto

niespójne z koncepcją kształcenia. Występują również uszczegółowienia niepowiązane z treścią efektów kierunkowych i powtórzenia w treści efektów, co wskazuje na niezapewnienie progresji kompetencji studenta na różnych etapach studiów.

Efekty uczenia się zakładają, że absolwent potrafi posługiwać się językiem specjalności na poziomie C1 ESOKJ dla studiów pierwszego stopnia oraz C2 ESOKJ dla studiów drugiego stopnia. Ponadto założono, że absolwent studiów pierwszego stopnia potrafi posługiwać się drugim językiem nowożytnym na poziomie B2. Dla studiów drugiego stopnia założono natomiast znajomość drugiego języka obcego na poziomie B2+ ESOKJ.

Efekty uczenia się nie zawsze są sformułowane w sposób zrozumiały i jednoznaczny, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji, ponieważ często łączą różne charakterystyki PRK, sformułowane są w sposób „piętrowy”, obejmują nie zawsze jasne terminy ogólne, a w niektórych przypadkach sformułowane zostały łącznie dla kilku semestrów studiów.

Ogólne efekty uczenia się pomijają także aspekt wykorzystania posiadanej wiedzy, umiejętność formułowania i rozwiązywania problemów oraz umiejętność wykonywania zadań typowych dla działalności zawodowej opisany odpowiednio w charakterystykach P6S_UW oraz P7S_UW. Dla studiów II stopnia nie uwzględniono ponadto umiejętności formułowania i testowania hipotez związanych z prostymi problemami wdrożeniowymi (P7S_UW). Ogólne efekty uczenia się dla kierunku jedynie w części uwzględniają umiejętności praktyczne powiązane z obszarami działalności zawodowej. W większości przypadków pominięta jest aplikacyjność zawodowa uzyskanych kompetencji społecznych.

Efekty uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie zawierają pełnego zakresu ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela oraz odnoszą się do I etapu edukacyjnego, gdzie nie ma wyodrębnionych przedmiotów nauczania.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. niewłaściwej koncepcji kształcenia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela języka obcego;
2. niezgodności efektów uczenia się z koncepcją i celami kształcenia;
3. niezgodności ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji;
4. nieuwzględnienia w efektach uczenia się dla kierunku wszystkich charakterystyk Polskiej Ramy Kwalifikacji;
5. niespecyficznego sformułowania efektów uczenia się dla zajęć i grup zajęć;
6. niespójności uszczegółowionych efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć z ogólnymi efektami dla kierunku;
7. nieuwzględnienia w efektach uczenia się umiejętności praktycznych powiązanych z obszarami działalności zawodowej;
8. sformułowania efektów kierunkowych w sposób uniemożliwiający stworzenie systemu ich skutecznej weryfikacji;
9. uwzględnienia w efektach uczenia się w ramach zajęć realizujących standard przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odnoszących się do nauczania na I etapie edukacyjnym;

10. nieuwzględnienia w ramach zajęć realizujących standard przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela kompletu efektów szczegółowych wynikających ze standardu.

Zalecenia

Zaleca się:

1. wyłączenie z koncepcji kształcenia przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela na I etapie edukacyjnym;
2. sformułowanie kierunkowych efektów uczenia się w sposób spójny z koncepcją i celami kształcenia;
3. sformułowanie ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się w sposób wyznaczony właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz odzwierciedlający praktyczny charakter studiów;
4. sformułowanie ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się wszystkich kompetencji wynikających z Polskiej Ramy Kwalifikacji;
5. sformułowanie efektów uczenia się dla zajęć i grup zajęć w sposób odzwierciedlający specyficzny zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji, które powinny być podczas tych zajęć osiągnięte;
6. sformułowanie szczegółowych efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć w sposób wyznaczony treścią ogólnych efektów uczenia się zakładanych dla kierunku;
7. sformułowanie efektów uczenia się dla zajęć i grup zajęć w sposób odnoszący się do właściwych obszarów działalności zawodowej określonych w koncepcji kształcenia;
8. sformułowanie efektów uczenia się w sposób umożliwiający stworzenie systemu ich weryfikacji;
9. uwzględnienie w ramach zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela efektów uczenia się wyłącznie dla II i III etapu edukacyjnego;
10. uwzględnienie w programie kształcenia nauczycieli kompletu efektów szczegółowych wynikających ze standardu;
11. podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na kierunku filologia nie są w pełni zgodne z kierunkowymi efektami uczenia się, ponieważ efekty kierunkowe odnoszą się do szeroko pojętej działalności w sferze kultury, mediów, promocji i reklamy, którym nie towarzyszą żadne analogiczne sformułowania w treści efektów dla konkretnych zajęć, ani też treści programowe bezpośrednio powiązane z tymi sferami działalności. Treści programowe nie zapewniają odzwierciedlenia proporcji dyscyplin, do których przyporządkowany został kierunek. W przypadku filologii niemieckiej na studiach II stopnia nie odzwierciedlono ponadto w oferowanych treściach kształcenia proporcji dyscyplin naukowych, do których przyporządkowany został kierunek studiów. Treści programowe uwzględniają pogłębioną wiedzę z zakresu językoznawstwa, pomijając całkowicie pogłębioną wiedzę dyscyplinową z zakresu literaturoznawstwa. W przypadku filologii angielskiej na studiach II stopnia treści powiązane z dyscypliną literaturoznawstwo pojawiają się w ramach jednego z dostępnych fakultetów, a treści językoznawcze w zajęciach modułu translatorycznego oraz – dla specjalizacji nauczycielskiej –

w zajęciach *wykład monograficzny* oraz drugim z dostępnych fakultetów, a zatem nie są realizowane przez studentów każdej ze specjalizacji.

W treściach kształcenia obu specjalności brakuje ponadto wyraźnego powiązania wiedzy w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa z jej zastosowaniami praktycznymi w działalności zawodowej, co, jak wykazała analiza stanu faktycznego w kryterium 1, nie zostało uwzględnione już na etapie opracowywania kierunkowych efektów uczenia się.

W przypadku filologii angielskiej treści programowe nie zapewniają także uzyskania wszystkich efektów uczenia się, ponieważ nie są dostosowane do poziomu językowego studentów zakładanego na danym etapie studiów. W treściach programowych dla filologii w zakresie języka angielskiego od podstaw występują pod tym względem niespójności świadczące o niewłaściwej sekwencji zajęć w zakresie oczekiwanych poziomów kompetencji językowej ESOKJ:

- pomiędzy zajęciami bloku PNJA a zajęciami bloku ogólnego - na przykład na I roku filologii w zakresie języka angielskiego od podstaw w ramach zajęć *PNJA - sprawności zintegrowane* studenci mają korzystać z podręczników oznaczonych jako *Elementary* (a zatem reprezentujących poziom A1 ESOKJ) i *Pre-Intermediate* (A2 ESOKJ), a jednocześnie – w ramach zajęć *wstęp do językoznawstwa* – korzystać z anglojęzycznych podręczników i encyklopedii językoznawczych, a w ramach *wstępu do literaturoznawstwa* czytać historyczne utwory literackie;
- pomiędzy poszczególnymi zajęciami w ramach bloku PNJA - na przykład na II roku filologii w zakresie języka angielskiego od podstaw zajęcia *PNJA - konwersacje* oparte są na podręcznikach oznaczonych „towards Proficiency” (a zatem przygotowujących do egzaminu na poziomie C2 ESOKJ), a *PNJA – gramatyka praktyczna* – na przygotowujących do egzaminu FCE (poziom B2 ESOKJ).
- W ramach tych samych zajęć - na przykład na II roku filologii w zakresie języka angielskiego od podstaw karta zajęć *PNJA – czytanie i mówienie* jako wymaganą literaturę podaje podręczniki powiązane z egzaminem CAE (poziom C1 ESOKJ), ale literatura zalecana dla tych zajęć reprezentuje poziomy B2, a nawet B1+ ESOKJ.

W przypadku filologii niemieckiej na studiach I stopnia w ramach bloku zajęć z praktycznej nauki języka niemieckiego nagminnie jest z kolei powtarzanie się zakresów tematycznych zajęć w kolejnych semestrach.

Niespójne traktowanie specjalności filologia w zakresie języka niemieckiego i filologia w zakresie języka niemieckiego od podstaw oraz filologia w zakresie języka angielskiego i filologia w zakresie języka angielskiego od podstaw potwierdza fakt, że grupy zajęciowe modułu ogólnego tych par specjalności nie są łączone ze względu na różny poziom językowy, zarazem jednak studenci mają realizować w ramach tych zajęć identyczne treści, korzystać z identycznych materiałów i osiągać identyczne efekty uczenia się.

Treści przedmiotowe dla studiów II stopnia nie odzwierciedlają dodatkowo przyrostu i pogłębienia wiedzy oraz umiejętności w zakresie literaturoznawstwa.

Treści programowe w zakresie przygotowania do zawodu nauczyciela obarczone są tymi samymi problemami, co opisywane wcześniej efekty uczenia się. Najważniejszy z nich dotyczy kompetencji do nauczania przedmiotu na I etapie edukacyjnym. Dotyczą bowiem edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej, zarówno w grupie zajęć B, jak i D. Jeden z przykładów to karta zajęć *psychologia dla poszczególnych etapów edukacyjnych*, gdzie wiele miejsca poświęcono I etapowi edukacyjnemu.

Ponadto, treści wynikające z wadliwie sformułowanych, redundantnych czy niekompletnych efektów uczenia się również są wadliwe. Przyjęte dla zajęć treści nie umożliwiają osiągnięcia efektów uczenia się. Przykładem mogą być choćby treści wcześniej wspomnianych zajęć z zakresu psychologii, które nie umożliwiają osiągnięcia efektów: „rozumie znaczenie i podejmuje współpracę z innymi nauczycielami”, „posiada pogłębione umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej z zakresu psychologii rozwoju w praktyce metodycznej”. Dodatkowy problem to niekompletne treści do osiągnięcia efektów standardu. Przykładem jest tu efekt B.1.W2., który wykazany jest w zajęciach *psychologia rozwojowa i wychowawcza*, gdzie nie zaplanowano treści związanych z adolescencją, wczesną dorosłością, normą rozwojową, zaburzeń w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorią integralnego rozwoju ucznia, dysharmonią i zaburzeniami rozwojowe u uczniów, zagadnieniami: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia. Co więcej, treści kształcenia powtarzają się na studiach I i II stopnia np. treści dotyczące psychologii rozwojowej dziecka w ramach zajęć: *psychologia rozwojowa i wychowawcza* na studiach I stopnia oraz *psychologia do poszczególnych etapów edukacyjnych* na studiach II stopnia. Nie ma więc miejsca progresja treści pomiędzy studiami I i II stopnia, a student oceniany jest dwukrotnie za realizację tych samych treści.

Z uwagi na to, iż, jak stwierdzono wcześniej, założone dla poszczególnych zajęć służących realizacji standardu kształcenia nauczycieli efekty uczenia się nie są kompletne, odnoszą się do niewłaściwego etapu edukacyjnego czy też sformułowane zostały w brzmieniu innym niż standard, prowadzące do ich uzyskania treści programowe nie umożliwiają osiągnięcia efektów uczenia się określonych w tym standardzie.

Problemem dotyczącym treści w zakresie specjalizacji nauczycielskiej jest również brak ich spójności. Sumarycznie, treści dla studiów I i II stopnia nie umożliwiają pełnej realizacji standardu. Dzieje się tak na przykład na zajęciach z grupy C. Na studiach I stopnia, w ramach realizacji standardu, zaplanowano dydaktykę ogólną, na studiach II stopnia – podstawy dydaktyki. Na żadnych z tych zajęć nie przewidziano treści dotyczących autonomii dydaktycznej nauczyciela, zagadnień związanych z przygotowaniem uczniów do olimpiad i wielu innych. Dodatkowo, na studiach I stopnia, treści zajęć *dydaktyka ogólna* dotyczą w dużej mierze, nieprawidłowo, nauczania języka obcego, podczas gdy na studiach II stopnia w analogicznych zajęciach z *podstaw dydaktyki* takiego odniesienia nie uwzględniono, co świadczy także o niespójności w zakresie planowanych do realizacji treści. Treści są zatem nieuporządkowane, raz nadmiarowe, raz niewystarczające, i razem nie tworzą spójnej całości, która jest zgodna z wymogami standardu.

Studia na kierunku filologia prowadzone są zarówno w formie stacjonarnej jak i niestacjonarnej. Studia pierwszego stopnia zaplanowane są na sześć semestrów, a drugiego stopnia na cztery semestry. Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów zostały oszacowane poprawnie. Na obu poziomach kształcenia przewidziano w ramach całkowitego nakładu pracy studenta 10 ECTS za *egzamin dyplomowy*, przy czym dla „zajęć” tych, nie przewidziano żadnych efektów uczenia się związanych z egzaminem dyplomowym. **Rekomenduje się** uwzględnienie i opisanie egzaminu dyplomowego jako zajęć koniecznych do ukończenia studiów.

Dla niektórych zajęć pojawiają się niekonsekwencje w oszacowaniu nakładu pracy niezbędnego do osiągnięcia efektów uczenia się. Na przykład na studiach I stopnia filologii angielskiej w ramach zajęć *kultura języka polskiego* przewidziano 30 godzin (na filologii w zakresie języka niemieckiego 35 godzin)

pracy własnej na zapoznanie się z literaturą (głównie słownikami i poradnikami) w języku polskim, podczas gdy zapoznanie z podobnej długości listą lektur na zajęciach *historia literatury amerykańskiej* (a zatem utworów literackich w języku obcym) przeznaczono jedynie 15 godzin. Analogiczna sytuacja występuje na filologii niemieckiej, gdzie w ramach zajęć *historia literatury niemieckiego obszaru językowego* na zapoznanie się z literaturą obowiązkową obejmującą 24 pozycje przewidziano w ciągu trzech semestrów zajęć 20 godzin. Dokładnie tyle samo czasu zaplanowano na przygotowanie do egzaminu. W sposób nierealny został oszacowany także nakład pracy dla zajęć *seminarium dyplomowe*, gdzie na przygotowanie pracy dyplomowej zaplanowano 45 godzin pracy na studiach stacjonarnych i 54 godziny na studiach niestacjonarnych. Nie ma przyczyn, dla których przygotowanie takiej samej pracy dyplomowej na studiach niestacjonarnych miałyby być bardziej czasochłonne niż na studiach stacjonarnych. Na filologii angielskiej natomiast założono na studiach stacjonarnych jedynie 20 godzin (na studiach niestacjonarnych 30 godzin) na przygotowanie pracy pisemnej na *seminarium dyplomowym* oraz 31 godzin zajęć z nauczycielem na przygotowanie pracy dyplomowej – indywidualne konsultacje związane z wyborem tematu, literatury i metody (na studiach niestacjonarnych 14 godzin).

Łączna liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów została określona na studiach I stopnia w zależności od specjalności i specjalizacji w wymiarze pomiędzy 2179 a 2479 (95-135 ECTS), a na studiach drugiego stopnia w wymiarze 1004 godzin (61-74 ECTS) i tym samym spełniony jest wymóg uzyskiwania przez studentów studiów stacjonarnych co najmniej połowy punktów ECTS objętych programem studiów w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów, a który został określony w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, art. 63 pkt. 1.

Na studiach niestacjonarnych zajęcia zakładają większy udział pracy własnej studenta. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów stanowią około 60-71% wymiaru godzinowego studiów stacjonarnych.

Sekwencja poszczególnych zajęć i grup zajęć w harmonogramie realizacji programu studiów na ocenianym kierunku jest jedynie w części prawidłowa. Według ogólnych założeń na studiach pierwszego stopnia zajęcia w ramach modułów: interdyscyplinarny, wiedza o języku i komunikacji oraz wiedza o literaturze i kulturze poprzedzają moduł specjalizacyjny. Analogiczna sytuacja jest na studiach II stopnia, gdzie treści ogólne, podstawowe i kierunkowe poprzedzają zajęcia specjalizacyjne. Wpływ na ocenę mają jednakże zdiagnozowane powyżej dla filologii angielskiej niekonsekwentne oczekiwania wobec poziomu znajomości języka wobec studentów na poszczególnych zajęciach, np. w ramach bloku PNJA.

Zajęcia realizowane na kierunku w znacznej większości należą do grupy ćwiczeń i seminariów. Zajęcia wykładowe stanowią na studiach I stopnia w zależności od specjalizacji ok. 7-14% wszystkich zajęć, a na studiach drugiego stopnia ok. 10-19%.

Plan studiów przewiduje wybór przez studenta specjalizacji, seminarium dyplomowego oraz lektoratu. Obejmują one na studiach I stopnia 64 ECTS, a na studiach II stopnia 72 ECTS, co wprawdzie stanowi spełnienie wymogów, jednakże wybór dokonywany przez studentów w znacznej mierze ma charakter pozorny, ponieważ specjalizacje zostają uruchomione po zgłoszeniu się pewnej minimalnej liczby chętnych studentów i wybór ich ma charakter całościowy, a wybór lektoratu dokonywany jest przez całą grupę zajęciową, a nie indywidualnych studentów.

Na analogicznych zasadach odbywa się wybór lektoratów na studiach II stopnia. Studenci, także obecnie studiujący na kierunku, z jednej strony nie są zobligowani do kontynuacji zajęć z języka, który znają już na poziomie B2 ESOKJ po studiach I stopnia, ale także nie mają gwarancji możliwości kontynuacji nauki języka. Tym samym nie zapewnia im się możliwości osiągnięcia zakładanego w efektach uczenia się dla kierunku poziomu B2+ dodatkowego języka obcego w trakcie studiów II stopnia.

Program kształcenia dla studiów I stopnia przypisuje 120 ECTS zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne, co stanowi 67% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. Na studiach II stopnia dla specjalizacji nauczycielskiej określono 62 ECTS, a dla specjalizacji translatorskiej 65 ECTS zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne wykazane zostały, jednakże zajęcia, które w znaczącej części nie są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej i przede wszystkim w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

Na studiach I stopnia (66 ECTS):

- *PNJN/A – konwersacje* – 12 ECTS
- *PNJN/A – czytanie i mówienie* – 15 ECTS
- *PNJN/A – pisanie* – 14 ECTS
- *PNJN/A – gramatyka praktyczna ćw.* – 15 ECTS
- *PNJN – fonetyka praktyczna (JN) / PNJA – fonetyka (JA) lab.* – 4 ECTS
- *Lektorat języka obcego* – 6 ECTS

Na studiach II stopnia (37 ECTS):

- *PNJN/A 1- sprawności zintegrowane* – 12 ECTS
- *PNJN/A 2- sprawności zintegrowane* – 12 ECTS
- *PNJN/A 3- sprawności zintegrowane* – 13 ECTS

Praktyczne nauczanie języka obcego nie oznacza, że na tych zajęciach wykonywane są przez studentów w adekwatnych warunkach czynności powiązane z przyszłą ścieżką zawodową. Podczas takich zajęć kształtowane są bowiem przede wszystkim ogólne umiejętności językowe, np.: pisanie, czytanie, interakcja czy mediacja i powiązane z nimi kompetencje, np. zdolność do dokonywania samooceny, wykorzystania technik samodzielnej pracy nad językiem, korzystania ze źródeł informacji, w tym również przy pomocy technologii informacyjno-komunikacyjnych. Kompetencje te wynikają wprost z Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego, stanowiącego ogólną ramę dla kształcenia językowego, która nie jest powiązana z praktycznym profilem studiów i kierunkiem studiów. Analiza tekstu czy też poprawne posługiwanie się strukturami języka obcego nie są praktycznymi umiejętnościami zawodowymi, lecz kompetencjami ogólnymi, na których dopiero mogą być budowane umiejętności specjalistyczne, w tym powiązane z danym zawodem. Nieprawidłowo utożsamiono również z zajęciami kształtującymi umiejętności praktyczne inne zajęcia w formie ćwiczeń czy zwłaszcza wykładów w ramach specjalizacji nauczycielskiej, w ramach których studenci nie wykonują w realistycznych warunkach czynności powiązanych z działalnością zawodową, do której przygotowuje kierunek.

Wyłączenie z grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nawet jedynie wskazanych powyżej zajęć powoduje, że Uczelnia nie zapewniła zarówno na studiach I, jak II stopnia, tych zajęć w wymaganym wymiarze.

W planie studiów I stopnia przewidziano zajęcia w zależności od specjalności z zakresu języka angielskiego/niemieckiego w wymiarze 885 godzin / 60 ECTS dla osób znających język na poziomie B1 oraz 1125 godzin dla osób rozpoczynających naukę języka od zera, którym przypisano również 60 ECTS. W ramach studiów przewidziano także naukę drugiego języka obcego w wymiarze 90 godzin / 6 ECTS. Na studiach II stopnia zajęcia z zakresu języka specjalności obejmują 360 godzin / 37 ECTS, a lektorat dodatkowego języka obcego 30 godzin / 2 ECTS.

Zarówno dla studiów I jak i II stopnia Uczelnia zadeklarowała oferowanie zajęć w dziedzinie nauk społecznych w wymiarze minimum 5 ECTS. Lista zajęć dla specjalizacji nauczycielskiej na I oraz II stopniu nie budzi zastrzeżeń i świadczy o spełnieniu wymogów ustawowych. Dla specjalizacji translatorskiej na studiach I stopnia określono, że realizacja wymogu jest zapewniona poprzez zajęcia: *ochrona własności intelektualnej* (1 ECTS) oraz *wykład ogólnowydziałowy 1* (1 ECTS), *wykład ogólnowydziałowy 2* (1 ECTS) oraz *wykład monograficzny* (2 ECTS). Na studiach II stopnia realizacja wymogu odbywa się zgodnie z deklaracją na zajęciach *ochrona własności intelektualnej* (1 ECTS), *wykład wydziałowy* (2 ECTS) oraz *wykład monograficzny* (2 ECTS). Efekty uczenia się, treści programowe, a także dobr prowadzących te zajęcia nie potwierdzają tej deklaracji. O ile zajęcia *ochrona własności intelektualnej* oferują odpowiednie treści, a także prowadzone są przez nauczyciela akademickiego posiadającego dorobek naukowy w dziedzinie nauk społecznych, o tyle w przypadku pozostałych zajęć treści orientują się wokół dyscyplin humanistycznych. Także nauczyciele akademicy, którym powierzono te zajęcia, nie udokumentowali dorobku naukowego pozwalającego stwierdzić na posiadanie kompetencji do prowadzenia zajęć z zakresu dziedziny nauk społecznych (o czym szerzej w kryterium 4). Należy więc jednoznacznie stwierdzić, że Uczelnia nie zapewniła zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymiarze określonym przepisami.

Program studiów nie przewiduje zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Zgodnie z przygotowanym przez Uczelnię zestawieniem do wykonywania zawodu nauczyciela, sumarycznie na studiach I i II stopnia, przygotowują zajęcia zorganizowane w Uczelni w wymiarze 1125 godzin i 92 punktów ECTS, w tym na studiach I stopnia 585 godzin i 48 ECTS, a na studiach II stopnia 540 godzin i 44 ECTS. Liczba godzin i punktów ECTS znacznie przewyższa wytyczne podane w standardzie.

Nie wszystkie z tych zajęć służą w pełni realizacji standardu kształcenia nauczycieli. Są to na przykład zajęcia z zakresu psychologii, o których była już wcześniej mowa w kontekście zaplanowanych tam treści, *podstaw dydaktyki* (nazwanych w programie: *dydaktyka ogólna* oraz *podstawy dydaktyki*), a także wszystkie zajęcia, w których przewidziano w części efekty uczenia się lub treści programowe obejmujące inne etapy edukacyjne niż te, do których standard się odnosi (np. *dydaktyka języka angielskiego*, *pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, *projekt edukacyjny* i in.). Jednocześnie nie ma możliwości oceny, także w ramach uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, jaka liczba godzin i punktów ECTS dla zajęć zorganizowanych w Uczelni służy realizacji standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, ponieważ w przypadku niektórych zajęć łączone są efekty uczenia wykraczające poza standard z efektami uczenia się wynikającymi ze standardu. Dotyczy to także treści programowych. **Rekomenduje się** zaplanowanie do osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się wykraczających poza wymagania określone w standardzie odrębnych zajęć.

Uczelnia prawidłowo wykazała, w ramach realizacji standardu, zajęcia zintegrowane z realizacją praktyk. Nie określiła jednak zakresu tej integracji w programie zajęć ani w innych dokumentach programowych. **Rekomenduje się** uwzględnienie w programie zakresu i formy integracji zajęć z praktyką zawodową w ramach grupy B.

Sekwencja zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach jest zgodny z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia określonym w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 Ustawy.

Metody kształcenia założone w programie studiów są zazwyczaj różnorodne i specyficzne dla poszczególnych zajęć. Paleta wskazanych metod dydaktycznych jest generalnie właściwa dla zapewnienia osiągnięcia przez studentów zaplanowanych do realizacji na poszczególnych zajęciach efektów uczenia się. Metody są różnorodne jak i uwzględniają najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej i obejmują przykładowo wykład informacyjny (także z wykorzystaniem materiałów i sprzętu multimedialnego), referat, gry dydaktyczne, pogadanka heurystyczna, mapa myśli, praca z tekstem źródłowym, analiza artykułów z czasopism fachowych, analiza i interpretacja wskazanych utworów literackich, tłumaczenie a vista, ćwiczenia ze słownictwa, mini-projekt. W kartach poszczególnych zajęć metody kształcenia nie zawsze opisano wystarczająco szczegółowo. Na przykład dla zajęć *Lektorat - język francuski* podano tylko najogólniejsze opisy metod dydaktycznych („M1 Metody podające, M2 metody problemowe, M5 Metody praktyczne”). **Rekomenduje się** precyzyjne opisywanie metod kształcenia w jednolity sposób dla wszystkich kart zajęć.

Metody kształcenia, a nawet formy zajęć, zaobserwowane w trakcie hospitacji zajęć dydaktycznych nie zawsze pokrywają się z zapisami w planie studiów i kartach zajęć (*historia krajów angielskiego obszaru językowego*: zajęcia opisane w planie zajęć, programie studiów i karcie zajęć jako ćwiczenia mają w rzeczywistości formę wykładu).

Planowane i stosowane metody kształcenia pozwalają na stymulowanie studentów do samodzielnego uczenia się oraz aktywności w procesie uczenia się, oraz aktywności w procesie uczenia się.

Wykonywanie czynności praktycznych przez studentów (np. przekład ustny, tworzenie pomocy dydaktycznych w formie elektronicznej i papierowej) możliwe jest podczas niektórych zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w szczególności podczas zajęć przypisanych do modułów specjalizacyjnych, ponieważ nie wszystkie zajęcia zaplanowane jako kształtujące umiejętności praktyczne mają taki charakter.

Metody stosowane w trakcie zajęć kształtujących umiejętności posługiwania się językiem obcym obejmują m.in. czytanie i analizę tekstu źródłowego, ćwiczenia słuchania, mówienia, pisanie i czytania, ćwiczenia gramatyczne i leksykalne, ćwiczenia stylistyczne, dialogi. Metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na zakładanym poziomie ESOKJ.

Stosowane metody kształcenia są dostosowywane do potrzeb grupy bądź indywidualnych potrzeb studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością. Ponadto Regulamin Studiów przewiduje możliwość uwzględnienia szczególnych potrzeb osób z niepełnosprawnością poprzez dostosowanie warunków i realizacji procesu dydaktycznego do rodzaju niepełnosprawności (włączanie do pomocy osób trzecich, stosowanie dodatkowych urządzeń, nagrywanie zajęć, przekazywanie materiałów dydaktycznych w dodatkowej formie, przedłużenie czasu trwania zaliczeń i egzaminów oraz sesji, stosowanie arkuszy egzaminacyjnych zapisanych powiększoną czcionką, zmiana formy zaliczeń lub

egzaminów na formę alternatywną, dostosowaną do specyficznych potrzeb osoby niepełnosprawnej, alternatywne zajęcia z wychowania fizycznego).

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk na ścieżce translatorskiej na studiach I i II stopnia zostały skonstruowane wadliwie. Zaplanowano je wspólnie dla praktyk trwających 4 semestry na studiach I stopnia, 3 semestry na studiach II stopnia. W rezultacie, student wielokrotnie osiąga te same efekty i jest za nie wielokrotnie oceniany, a progresja i zróżnicowanie efektów pomiędzy semestrem 3 a 6 nie mają miejsca. Niewspółmierność liczby i zakresu efektów do wymiaru praktyk to kolejny problem: na studiach I stopnia to 4 efekty na 960 godzin i 32 ECTS, na studiach II stopnia 7 na 480 godzin i 16 ECTS. Czas na osiągnięcie tych efektów jest wielokrotnie przeszacowany. Zakres efektów w kategorii wiedzy na studiach II stopnia nie jest zgodny z profilem praktyki, gdyż wśród efektów w kategorii wiedzy przewidziano pogłębianie wiedzy o strukturze języka („student posiada pogłębioną wiedzę językową umożliwiającą tłumaczenie tekstów”).

Treści programowe przyjęte dla praktyk nie zostały sformułowane prawidłowo, gdyż powielają problemy zdiagnozowane w odniesieniu do efektów uczenia się, a także nie umożliwiają osiągnięcia pełnego katalogu efektów np. wszystkich efektów z kategorii wiedzy oraz kompetencji społecznych.

Treści programowe przyjęte dla praktyk nie zostały sformułowane prawidłowo, gdyż, podobnie jak efekty, są takie same dla wszystkich etapów realizacji praktyki. Ponadto, nie są adekwatne dla przewidzianych dla praktyk efektów. Najlepszym przykładem będą tutaj treści dotyczące funkcjonowania biura, firmy, prac biurowych, poszerzania wiedzy z zakresu programów komputerowych na studiach I stopnia (żaden z efektów nie nawiązuje do tych treści). Treści nie umożliwiają też osiągnięcia wszystkich efektów z zakładanego katalogu – np. na studiach II stopnia, nie określono treści z zakresu nauki o języku, choć efekty zakładają nabycie takiej wiedzy w stopniu pogłębionym.

Wymiar praktyk określony w programie studiów jest prawidłowy i wynosi 6 miesięcy na studiach I stopnia, 3 miesiące na studiach II stopnia. Odpowiada im – 32 i 16 ECTS. Ich umiejscowienie w planie studiów nie jest właściwe w przypadku filologii „od podstaw” – pierwszy etap praktyk przewidziano już w semestrze 3, gdy student w wyniku realizacji programu studiów nie osiągnął jeszcze kompetencji pozwalających mu na osiągnięcie efektów przewidzianych dla praktyk. Dobór miejsc praktyk jest w zasadzie dowolny – są to wszystkie możliwe formy, profile i zakresy działalności, gdzie potencjalnie może funkcjonować tłumacz. Nie wszystkie zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności na studiach II stopnia, gdzie zaplanowano efekty w zakresie wiedzy związane z pogłębioną wiedzą językową.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, określone są w uczelnianym regulaminie praktyk zawodowych, odrębnie dla studiów I i II stopnia. Obejmują one: kartę praktyk wraz z opinią, dziennik praktyk, raport z przebiegu praktyki z informacją o wymiarze praktyki, wykonywanych zadaniach itp., kserokopie materiałów tłumaczeniowych, podsumowanie praktyki przez studenta (w języku studiów). Praktyka zaliczana jest na podstawie przeprowadzonej rozmowy z praktykantem, a także na podstawie przedstawionych dokumentów.

Wymogi dotyczące weryfikacji efektów uczenia się w zakresie praktyk nie są jasne, gdyż do tych efektów wprost się nie odnoszą. Nie wynika z nich również, jaki jest tryb i forma, a także zakres merytoryczny rozmowy z opiekunem uczelnianym zaliczającym praktykę oraz sposób jej dokumentowania. Nie wiadomo więc, w jaki sposób następuje weryfikacja i ocena efektów uczenia się, i jakie są kryteria ich oceny.

Opisane narzędzia, które Uczelnia stosuje, są typowe dla praktyk zawodowych, jednakże ich szczegółowa konstrukcja i treści, a także sposób, w jaki są stosowane nie umożliwiają weryfikacji przyjętych dla praktyk efektów uczenia się. Dokumentacja praktyk nie potwierdza, że efekty uczenia się, które zostały ocenione, zostały faktycznie osiągnięte, natomiast dokumentacja rozmowy weryfikującej nie jest prowadzona. Ponadto, efekty są weryfikowane przez zakładowego opiekuna, który nie posiada wystarczających kompetencji, aby ocenić, czy student w pogłębionym stopniu osiągnął wiedzę językową do tłumaczenia tekstów (efekt na studiach II stopnia), czy posiada umiejętność doboru właściwego stylu w celu wiernego przetłumaczenia tekstu (efekt na studiach I stopnia). Uczelniany opiekun zalicza praktykę na podstawie całej przedstawionej dokumentacji, brak tam jednak informacji zwrotnej, komentarzy/oceny na temat jakości wykonanych prac. W efekcie, uczelniany opiekun opiera się jedynie na zakresie prac, opisanym bardzo lakonicznie w dzienniku, a także na opinii opiekuna zakładowego oraz jego ocenie, nie znając warunków zawodowych, w jakich wykonywane były prace, wytycznych/instrukcji, jakie student otrzymał i innych istotnych elementów oceny. Dodatkowo, rozmowa na temat efektów nie została formalnie potwierdzona, a sama forma rozmowy nie nosi znamion kompleksowości z tych samych powodów, co wyżej wymienione. W rezultacie, ocena uczelnianego koordynatora nie jest kompleksowa. Ponadto, dziennik praktyk nie zawiera żadnej informacji zwrotnej dla studenta/dla koordynatora uczelnianego odnośnie jakości wykonanych tłumaczeń i tym samym nie weryfikuje efektów uczenia się dotyczących kompetencji tłumacza, nie stanowi również źródła informacji dla studenta, które umiejętności wymagają poprawy/udoskonalenia i w jakim stopniu.

Liczba opiekunów praktyk z ramienia Uczelni jest wystarczająca. Opiekun zakładowy to zazwyczaj jedna osoba wyznaczana przez przyjmujący zakład pracy, co również zaspakaja potrzebę procesu dydaktycznego. Zastrzeżenia budzą jednak kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje zakładowych opiekunów praktyk, które, w zależności od miejsca, gdzie praktyka się odbywa, są raz właściwe, raz niewłaściwe w odniesieniu do zaplanowanych dla praktyk efektów. Problem ten widoczny jest już w regulaminie praktyk, który dopuszcza wszelkie możliwe miejsca praktyk. Konsekwentnie, tym samym problemem obarczone są infrastruktura i wyposażenie miejsca praktyk – raz zgodna, raz niezgodna z potrzebami procesu nauczania, raz umożliwiająca, raz niemożliwiająca osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. W rezultacie, student nie ma możliwości, niezależnie od dobru miejsca praktyki, osiągnąć na przykład efektów: „Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu budowę i funkcje instytucji dla działalności tłumaczeniowej a także cechy i potrzeby klientów”, „Student posiada umiejętność tłumaczenia pisemnego i ustnego tekstów ogólnych i niektórych specjalistycznych”, które mogą być osiągnięte jedynie u praktykodawcy zajmującego się tłumaczeniami jako główną działalnością operacyjną.

W Uczelni obowiązują regulaminy określające procedurę odbywania praktyk na kierunku, odrębnie dla studiów I i II stopnia, a w ich ramach - oddzielnie dla obu specjalizacji. Dodatkowo funkcjonują instrukcje uszczegółwiające regulaminy. Dokumenty określają cele praktyk, zakres programowy, zasady organizacji, terminy odbywania praktyk, miejsca praktyk, wskazują osoby odpowiedzialne za organizację i nadzór nad praktykami, w tym ich zadania i zakres odpowiedzialności, obowiązki studenta, a także warunki zaliczenia. Na podstawie tego regulaminu nie określono warunków kwalifikowania na praktykę, trybu i formy przeprowadzania hospitacji praktyk, zasad współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk, a także ich sposobów komunikowania się oraz trybu i formy hospitacji. **Rekomenduje się** uwzględnienie w dokumentach dotyczących praktyki warunków kwalifikowania na praktykę, trybu i formy przeprowadzania hospitacji praktyk, zasad

współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk, a także ich sposobów komunikowania się oraz trybu i formy hospitacji.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, jednakże z założenia ciężar znalezienia miejsca praktyki spoczywa na studencie. Celem takiego postępowania jest przygotowanie studentów do samodzielnego funkcjonowania na rynku pracy. Nie jest to postępowanie właściwe, gdyż to Uczelnia zapewnia warunki do realizacji programu studiów, nie student. **Rekomenduje się** dostosowanie zasad regulujących zapewnienia miejsca praktyk do tego warunku. Ponadto, wprowadzono kryteria jakościowe, jakie mają spełniać miejsca praktyk samodzielnie wskazane przez studentów, ich infrastruktura oraz opiekunowie zakładowi, jednakże kryteria te nie są uzasadnione z uwagi na wytyczne w regulaminie praktyk, które dopuszczają realizację praktyk *de facto* w każdym możliwym miejscu. Dobór miejsc odbywania praktyk odnosi się tylko do możliwości realizacji zadań tłumaczeniowych, które *de facto* mogą mieć miejsce w każdym zakładzie czy instytucji. Nie jest to założenie umożliwiające osiągnięcie efektów uczenia się zawartych w programie. W kontekście szeregu efektów dotyczących funkcjonowania i działalności firmy z branży tłumaczeń, założenie takie nie jest wystarczające. **Rekomenduje się** uspoźnienie i uszczegółowienie kryteriów jakościowych stawianych miejscom odbywania praktyk, w tym ich infrastrukturze i opiekunom zakładowym w taki sposób, aby umożliwiły one osiągnięcie wszystkich efektów przewidzianych dla praktyk.

Wewnętrzne procedury jakościowe zakładają systematyczną, wieloaspektową ocenę praktyk, w tym przyjętych dla nich efektów uczenia się, osób prowadzących nadzór nad praktykami, opiekunów, form i sposobów realizacji praktyk. W ocenie tej również biorą udział praktykodawcy oraz studenci. Uczelnia nie uściśliła jednak, w jaki sposób wyniki tych działań są wykorzystywane do doskonalenia programu praktyk. Przyjęte procedury, w tym narzędzia ewaluacyjne, nie umożliwiają rzetelnej oceny, nie skutkują doskonaleniem programu praktyk i jego realizacji. W wyniku ich stosowania nie zdiagnozowano nieprawidłowości odnoszących się do sformułowanych efektów uczenia się i treści programowych. **System zapewnienia jakości w odniesieniu do praktyk nie działa skutecznie.**

Do wykonywania zawodu nauczyciela przygotowują praktyki zawodowe w wymiarze 150 godzin i 18 ECTS na studiach I stopnia i 150 oraz 13 ECTS na studiach II stopnia, co jest realizacją wymogów standardu w odniesieniu do wymiaru godzinowego, jednakże to oszacowanie ECTS znacząco przekracza liczbę punktów ECTS wynikającą ze standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Program praktyk nie przewiduje dla studentów zadań, na które należałoby przeznaczyć 300-390 godzin nakładu pracy własnej studenta dodatkowo, poza godzinami praktyki w szkole.

Na każdym poziomie studiów prawidłowo wyodrębniono praktyki powiązane z kształceniem psychopedagogicznym w liczbie po 30 godzin i 2 ECTS. Sumaryczny wymiar praktyk jest większy niż minimalny wymiar określony w standardzie dla studiów I i II stopnia razem, ale nie sposób ocenić, jaka część z nich dotyczy realizacji standardu, ponieważ odbywają się one zarówno na pierwszym, jak i na drugim oraz trzecim etapie edukacyjnym.

Efekty uczenia się dla praktyk oraz treści programowe w zakresie przygotowania do zawodu nauczyciela nie odpowiadają efektom uczenia się określonym w standardzie – dla praktyki w grupie zajęć B są określone właściwie, natomiast dla praktyki w grupie D nie są zgodne ze standardem. W konsekwencji, treści programowe nie w pełni umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie.

Praktyki są zaliczane na podstawie portfolio – przygotowanej przez studenta dokumentacji praktyk, w tym listy lekcji obserwowanych i przeprowadzonych, informacji o przedszkolu/szkole, dziennika

praktykanta, tekstu podsumowującego praktykę, konspektów i arkuszy obserwacji. W dokumentach brak bezpośredniego uwidocznienia oceny i weryfikacji efektów uczenia się. Są one weryfikowane podczas rozmowy, której zasad oceny, zakresu merytorycznego ani trybu przeprowadzania i kryteriów oceny nie określono. **Rekomenduje się** określenie zasad i zakresu weryfikacji efektów uczenia się podczas rozmowy stanowiącej narzędzie weryfikacji.

Organizacja i nadzór nad realizacją praktyk zawodowych nauczycielskich nie są w pełni właściwe. Problemem jest dobór miejsc odbywania praktyk oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, gdyż praktyki mają miejsce również na I etapie edukacyjnym, którego standard przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotu nie obejmuje. Analogiczna uwaga dotyczy kompetencji opiekunów praktyk, które raz są zgodne, raz niezgodne z wymogami standardu.

Organizacja procesu kształcenia na kierunku filologia, tj. rozplanowanie zajęć oraz harmonogram egzaminów i zaliczeń, jest zgodna z higieną pracy i zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się. Zajęcia na studiach stacjonarnych planowane są od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 18.15 i obejmują przeważnie bloki zajęć bez dłuższych przerw w zajęciach, tzw. okienek. W każdym semestrze przewidziano 15 tygodni zajęć. Na studiach niestacjonarnych zajęcia obejmują 12 zjazdów w trakcie roku akademickiego. Zajęcia odbywają się w piątki od 15.30 do 20.10 oraz w soboty od 8.15 do 20.30 i niedziele od 8.15 do 18.00, przy czym w soboty i niedziele przewidziano jedną dłuższą przerwę w zajęciach na obiad, od godz. 15.00 do godz. 15.30. Na studiach stacjonarnych II stopnia w ramach filologii niemieckiej zajęcia odbywają się natomiast na prośbę studentów w godzinach popołudniowych (od 15.30), aby umożliwić im podjęcie pracy zawodowej.

Sprawdzenie i ocena efektów uczenia się następuje w trakcie semestru w postaci prac etapowych oraz na koniec semestru w postaci zaliczeń i egzaminów organizowanych zgodnie z regulaminem studiów. Liczba egzaminów w semestrze nie przekracza 4. Regulamin studiów reguluje maksymalną liczbę egzaminów w sesji i zapobiega ich kumulacji, a szczegółowy harmonogram sesji ustalany jest w porozumieniu ze studentami. O efektach weryfikacji studenci informowani są w postaci korekty i oceny prac etapowych, natomiast wynik zaliczeń i egzaminów komunikowany jest najczęściej ustnie oraz wprowadzany do systemu e-dziekanat.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w zakresie specjalizacji nauczycielskiej jest w zasadzie zgodna z regułami i wymaganiami dotyczącymi sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy, jednakże poza organizacją praktyk nauczycielskich, które w ramach realizacji standardu, zaplanowano na niewłaściwym etapie edukacyjnym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Treści programowe uwzględniają aktualną wiedzę z zakresu dyscyplin, nie są jednak w pełni zgodne z kierunkowymi efektami uczenia się ze względu na niepowiązanie tych efektów z obszarami działalności zawodowej, wokół których skonstruowano specjalizację tłumaczeniową i nauczycielską. Treści programowe nie w pełni odzwierciedlają proporcje dyscyplin naukowych, do których

przyporządkowany został kierunek studiów ze względu na niedobór treści literaturoznawczych pomimo bardzo znacznego udziału tej dyscypliny w formalnym przyporządkowaniu kierunku.

W treściach kształcenia brakuje wyraźnego powiązania wiedzy z zakresu dyscyplin, do których przyporządkowany został kierunek, z jej zastosowaniami praktycznymi w działalności zawodowej. W przypadku filologii angielskiej treści programowe nie zapewniają także uzyskania wszystkich efektów uczenia się, ponieważ zawierają niespójności związane z określeniem poziomu kompetencji językowej zakładanej w ramach poszczególnych zajęć. Treści dla studiów II stopnia nie odzwierciedlają dodatkowo przyrostu i pogłębienia wiedzy oraz umiejętności w szczególności w zakresie literaturoznawstwa.

Treści programowe w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie obejmują pełnego zakresu treści programowych, umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, zasadniczo umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Dla niektórych zajęć pojawiają się niekonsekwencje w oszacowaniu nakładu pracy niezbędnego do osiągnięcia efektów uczenia się. Sekwencja poszczególnych zajęć i grup zajęć w harmonogramie realizacji programu studiów na ocenianym kierunku nie jest w pełni prawidłowa, co wynika z niekonsekwentnych oczekiwań wobec poziomu znajomości języka przez studentów.

Plan studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, przy czym wybór ten nie w każdym przypadku pozwala studentom w sposób w pełni elastyczny kształtować ścieżkę kształcenia, co czyni go w części wyborem pozornym.

Jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne nieprawidłowo wykazane zostały zajęcia, które w znaczącej części nie są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej i przede wszystkim w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. W rezultacie Uczelnia nie zapewnia na studiach I jak II stopnia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze.

W planie studiów ujęto zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języka specjalności oraz dodatkowego języka obcego, przy czym Uczelnia nie zapewniła dla studiów II stopnia możliwości kontynuowania nauki języka ze studiów I stopnia, tak by możliwe było osiągnięcie przez studentów zakładanej kompetencji językowej na poziomie B2+ ESOKJ.

Zarówno dla studiów I jak i II stopnia Uczelnia zadeklarowała oferowanie zajęć w dziedzinie nauk społecznych w wymiarze minimum 5 ECTS. Lista zajęć dla specjalizacji nauczycielskiej na I oraz II stopniu nie budzi zastrzeżeń i świadczy o spełnieniu wymogów ustawowych. Dla specjalizacji translatorskiej zarówno na studiach I stopnia jak i II stopnia treści zajęć wykazanych jako zajęcia w dziedzinie nauk społecznych orientują się wokół dyscyplin humanistycznych. Także nauczyciele akademicy, którym powierzono te zajęcia nie udokumentowali dorobku naukowego pozwalającego stwierdzić na posiadanie kompetencji do prowadzenia zajęć z zakresu dziedziny nauk społecznych. Dla specjalizacji translatorskiej Uczelnia nie zapewniła więc zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymiarze określonym przepisami.

Liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

Metody kształcenia założone w programie studiów są różnorodne i specyficzne dla poszczególnych zajęć. Dobór metod dydaktycznych jest zasadniczo właściwy dla zapewnienia osiągnięcia przez studentów zaplanowanych do realizacji na poszczególnych zajęciach efektów uczenia się. Metody wskazywane są różnorodne, jak i uwzględniają najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Choć nie w ramach wszystkich zajęć zaliczonych w programie studiów do zajęć kształtujących umiejętność i praktyczne. Planowane i stosowane metody kształcenia pozwalają na stymulowanie studentów do samodzielnego uczenia się oraz aktywności w procesie uczenia się. Metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na zakładanym poziomie ESOKJ. Stosowane metody kształcenia są dostosowywane do potrzeb grupy bądź indywidualnych potrzeb studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów nie w pełni zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym. Wymiar praktyk zawodowych spełnia wymogi formalne, jednak niewłaściwie zostały sformułowane efekty uczenia się i treści programowe z uwagi na to, że m.in. nie zostały określone dla każdego etapu praktyk, nie uwzględniają zróżnicowania kompetencji wynikającego z progresji kompetencji studentów. Organizacja i nadzór nad realizacją praktyk, dobór miejsc odbywania, a także kompetencje opiekunów praktyk nie w pełni zapewniają osiągnięcie przez wszystkich studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym. Uczelnia częściowo zapewnia właściwe miejsca praktyk wszystkim studentom.

Wymiar praktyk w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela jest częściowo zgodny z wymaganiami zawartymi w standardzie; znacznie przeszacowano nakład pracy wyrażony w punktach ECTS. Program tych praktyk nie odpowiada wymaganiam określonym w standardzie w odniesieniu do efektów uczenia się i umożliwiających ich osiągnięcie treści programowych.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie jest w pełni prawidłowa.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. nieuwzględnienia w treściach programowych odniesień do zawodowego rynku pracy wskazanego w koncepcji kształcenia i ogólnych założonych dla kierunku efektach uczenia się;
2. niezapewnienia na studiach II stopnia treści programowych z zakresu dyscypliny językoznawstwo oraz literaturoznawstwo, do których został przyporządkowany kierunek;
3. niezapewnienie specyficznego opisu treści programowych w poszczególnych semestrach zajęć wielosemestralnych;
4. niewłaściwa sekwencja zajęć na filologii w zakresie języka angielskiego od podstaw pod względem oczekiwanych poziomów kompetencji językowej ESOKJ;
5. niewłaściwego oszacowania nakładu pracy studentów dla zajęć i grup zajęć, w tym znacznego i nieuzasadnionego przeszacowania wielkości nakładu pracy studenta wyrażonego w punktach ECTS na realizację praktyk;
6. niezapewnienia studentom realnej możliwości indywidualnego wyboru zajęć w ramach specjalizacji;
7. niezapewnienia studentom II stopnia możliwości kontynuacji nauki języka w ramach lektoratów;
8. niezapewnienia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze;
9. niezapewnienia zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymaganym wymiarze;
10. niezapewnienia treści programowych służących osiągnięciu przez studentów wszystkich efektów uczenia się określonych przez standard przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela;
11. nieprawidłowości zakresie praktyk zawodowych, również w zakresie praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, w tym niewłaściwego etapu edukacyjnego, na którym praktyki się odbywają, kompetencji opiekunów praktyk, miejsc praktyk i ich infrastruktury, efektów uczenia się oraz treści kształcenia niezgodnych ze standardem, a także wymiaru praktyk nauczycielskich.

Zalecenia

Zaleca się:

1. uwzględnienie w treściach programowych odniesień do zawodowego rynku pracy w sposób wytyczony koncepcją kształcenia i efektami uczenia się dla kierunku;
2. zapewnienie treści programowych z zakresu dyscypliny językoznawstwo oraz literaturoznawstwo dla wszystkich specjalizacji na studiach II stopnia;
3. uszczegółowienie treści programowych dla poszczególnych semestrów dla zajęć wielosemestralnych;
4. zapewnienie właściwej sekwencji zajęć dla filologii w zakresie języka angielskiego od podstaw uwzględniającej poziomy kompetencji językowej ESOKJ osiągane przez studentów w poszczególnych semestrach;
5. oszacować nakład pracy studentów dla zajęć i grup zajęć w sposób uwzględniający czas na przewidywane w programie zajęć zadania;
6. zapewnienie studentom realnej możliwości indywidualnego wyboru zajęć w ramach specjalizacji;
7. zapewnienie studentom II stopnia możliwości kontynuacji nauki języka w ramach lektoratów;
8. zapewnienie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze przewidzianym przepisami;

9. zapewnienie zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymiarze określonym przepisami;
10. zapewnienie treści programowych służących osiągnięciu przez studentów wszystkich efektów uczenia się określonych przez standard przygotowujący do wykonywania zawodu nauczyciela;
11. w zakresie praktyk zawodowych:
 - a. określenie dla każdego etapu praktyk zawodowych odrębnych efektów uczenia się oraz zapewniających ich osiągnięcie treści programowych,
 - b. wprowadzenie systemu monitorowania przebiegu i jakości praktyk umożliwiającego doskonalenie programu praktyk i ich realizacji oraz diagnozowanie ewentualnych nieprawidłowości,
 - c. w przypadku praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, przypisanie do nich efektów uczenia się zgodnych ze standardem oraz zapewnienie treści programowych umożliwiających ich osiągnięcie, a także właściwe oszacowanie nakładu pracy studenta na osiąganie efektów sformułowanych dla praktyk, właściwy dobór miejsc praktyk, w tym ich infrastruktury i opiekunów;
12. podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji są nie w pełni selektywne, ponieważ rekrutacja na studia II stopnia nie ogranicza się do kandydatów posiadających dyplom filologiczny ani z kierunków pokrewnych, a jednocześnie nie zapewnia weryfikacji zaawansowanych kompetencji umożliwiających osiągnięcie pogłębionych efektów uczenia się zgodnie z odpowiednim poziomem PRK. Kandydaci na studia II stopnia mogą posiadać „tytuł zawodowy licencjat/inżynier” zdobyty w ramach dowolnego kierunku studiów I stopnia. Jedyny rodzaj wymaganych kompetencji wymieniony w przepisach rekrutacyjnych to ogólny poziom znajomości języka, ale i on nie jest w żaden sposób weryfikowany na etapie rekrutacji. Jednocześnie w uchwale rekrutacyjnej określono, że na studia II stopnia powinien trafić „kandydat posiadający kwalifikacje oraz kompetencje niezbędne do kontynuowania kształcenia na studiach drugiego stopnia”, oraz „że kandydat posiada już poziom znajomości języka obcego zbliżony do poziomu C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”. W tej sytuacji nie jest jasne, jak stwierdzane są ewentualne braki, o których uzupełnianiu potem mowa w załączniku do uchwały. Tak sformułowane zasady rekrutacji nie zapewniają kandydatów o kwalifikacjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, wychodząc z fałszywego założenia, że możliwe jest uzupełnienie kompetencji osiąganych podczas sześciosemestralnych studiów pierwszego stopnia obejmujących w zaawansowanym stopniu wiedzę w odniesieniu do wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi, stanowiących podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne kierunku, w niezdefiniowanym krótkim okresie poprzedzającym zajęcia w zakresie tych dyscyplin naukowych objętych programem studiów drugiego stopnia.

Warunki rekrutacji na studia II stopnia nie zapewniają również znajomości drugiego języka obcego na poziomie, który pozwoliłby zapewnić osiągnięcie przewidzianych efektów uczenia się.

Warunki rekrutacji są również nie w pełni przejrzyste ze względu na:

- opisaną wyżej różnicę między oczekiwaniami a formalnymi wymaganiami w stosunku do kandydatów; występuje ona również na studiach I stopnia, gdzie “oczekuje się, że kandydat posiada już pewien poziom znajomości języka obcego, zbliżony do poziomu B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego” a jednocześnie “[w] przypadku filologii w zakresie języka niemieckiego od podstaw lub filologii w zakresie języka angielskiego od podstaw student rozpoczyna naukę języka od poziomu zerowego”. **Rekomenduje się** ujednoczenie tych zapisów.
- błąd w dokumentacji: załącznik nr 3 do Uchwały Nr 29/000/2021 Senatu AJP z dnia 22 czerwca 2021 r. „Szczegółowe warunki rekrutacji na pierwszy rok studiów drugiego stopnia”, na podstawie którego odbywa się rekrutacja, zawiera błąd rzeczowy, ponieważ dla kierunku „FILOLOGIA – profil praktyczny” stwierdza, że kandydat „może podjąć studia drugiego stopnia na kierunku turystyka i rekreacja”.
- brak sformalizowanej procedury sprawdzania kompetencji ogólnohumanistycznych wymaganych od kandydata na studia II stopnia, których uzupełnienie może być wymagane w zakresie do 30 ECTS, ale które nie zostają zdefiniowane, a o ich zakresie i ewentualnym uzupełnieniu kandydat może się dowiedzieć nieformalnie od członków komisji rekrutacyjnej. **Rekomenduje się** zapewnienie formalnej procedury i kompleksowej informacji o wymaganej wiedzy i umiejętnościach powiązanych z dyscyplinami językoznawstwo i literaturoznawstwo.
- brak informacji o wymaganym poziomie znajomości języka polskiego, którą zakładają efekty uczenia się dla kierunku. **Rekomenduje się** wprowadzenie takiego zapisu z myślą o kandydatach, dla których język polski nie jest językiem rodzimym.

Warunki rekrutacji są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku.

Warunki i procedury potwierdzanie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich a adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady dyplomowania wskazujące na formę i zakres egzaminu dyplomowego przyjęto wyłącznie na poziomie uczelni. Nie są one specyficzne dla kierunku i nie uwzględniają jego praktycznego profilu. Nie wskazano dyscyplin naukowych, w zakresie których może być przygotowywana praca dyplomowa na kierunku.

Procedury dyplomowania nie w pełni zapewniają potwierdzenie osiągnięcia efektów uczenia się, ponieważ nie w pełni odzwierciedlają przyporządkowanie kierunku do dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo w niemal równej proporcji. W trakcie egzaminu magisterskiego student losuje „pytanie z przedmiotów powiązanych z tematyką pracy dyplomowej” (przy czym powiązanie to ma miejsce nie tyle z tematyką pracy, ile wybranego przez studenta w trakcie studiów modułu specjalizacyjnego) oraz pytanie z puli ogólnej, wspólnej dla specjalizacji. Dla filologii w zakresie języka angielskiego z puli tej, zawierającej 20 pytań, literaturoznawstwa (historii literatury) dotyczą tylko 4. Procedury dyplomowania nie zapewniają też składu komisji, który odzwierciedlałby

przyporządkowanie kierunku do dyscyplin, co prowadzi do sytuacji, w której np. komisja egzaminacyjna złożona z językoznawców losuje, zadaje i ocenia w trakcie obrony pytanie typowo literaturoznawcze.

Procedury dyplomowania są nie w pełni specyficzne dla poziomu studiów, ponieważ w puli zagadnień na egzamin dyplomowy dla filologii angielskiej na 20 pytań w puli ogólnej aż 15 powtarza się w tej samej lub bardzo podobnej formie na studiach I i II stopnia, a zatem nie odzwierciedlają one progresu kompetencji między studiami I a II stopnia.

Zasady i procedury dyplomowania nie odzwierciedlają praktycznego profilu studiów, ponieważ w nieprawidłowy sposób definiują praktyczny charakter pracy dyplomowej, utożsamiając go z jakimkolwiek zastosowaniem metod językoznawstwa lub literaturoznawstwa na autentycznym materiale.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Adaptacja może obejmować m.in. przedłużenie czasu trwania zaliczeń i egzaminów oraz sesji, stosowanie arkuszy egzaminacyjnych zapisanych powiększoną czcionką, zmiana formy zaliczeń lub egzaminów na formę alternatywną, dostosowaną do specyficznych potrzeb osoby niepełnosprawnej, alternatywne zajęcia z wychowania fizycznego.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zostały określone w przyjętym na Uczelni regulaminie studiów i określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. Określają również zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem (ściągnięcie na egzaminie, plagiat).

Ocena osiągania efektów uczenia się dokonywana jest za pomocą metod adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Obejmują one zazwyczaj obserwację aktywności studenta (rozumianej jako przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej, sprawdzenie czytania kanonu lektur, prace domowe itd.), wypowiedzi ustnej, prezentacji, portfolio, przygotowania projektu (np. korpusu, bazy terminologicznej, planu lekcji dla wyznaczonego poziomu nauczania) i pracy pisemnych (w tym wymagających dłuższych odpowiedzi otwartych).

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są różnorodne i specyficzne, ale - częściowo ze względu na uchybienia związane ze sposobem formułowania efektów uczenia się (stwierdzone w opisie stanu faktycznego kryterium 1) nie zawsze zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Na przykład forma egzaminu kończącego I rok zajęć *PNJA – gramatyka praktyczna* nie weryfikuje efektów przewidzianych dla tych zajęć, częściowo ze względu na sformułowanie efektu zajęciowego w taki sposób, że nie odpowiada on w pełni efektowi kierunkowemu, a sprawdzian z zajęć *wiedza o krajach angielskiego obszaru językowego* nie weryfikuje w pełni założonych efektów uczenia się, ponieważ zostały one określone łącznie dla obu semestrów zajęć, a sprawdzian obejmuje tylko treści z pojedynczego semestru.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się zasadniczo zapewniają weryfikację przygotowania do działalności zawodowej, z wyłączeniem niektórych zajęć, które nieprawidłowo zidentyfikowano jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne.

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego na zakładanym poziomie ESOKJ, w tym języka specjalistycznego.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych i dzienników praktyk. Uczelnia monitoruje również losy absolwentów na rynku pracy lub co do kierunków dalszej edukacji.

Rodzaj, formy, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych i etapowych są zasadniczo dostosowane do poziomu i profilu, kierunkowych efektów uczenia się, oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, norm i zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Formy i tematyka prac etapowych nie zawsze dostosowane są do efektów uczenia się przewidzianych dla poszczególnych zajęć, co wynika z uchybień zdiagnozowanych w analizie stanu faktycznego Kryterium 1, związanych ze sposobem formułowania efektów zajęciowych: piętrowego sformułowania efektów, odniesienia efektów szczegółowych do kilku efektów kierunkowych i nieprawidłowego uszczegółowienia efektów (na przykład zniknięcia wzmianki o porównaniu systemów języka specjalności i języka ojczystego w przypadku zajęć *PNJA – gramatyka praktyczna*; jak potwierdza analiza prac etapowych dla tych zajęć, są one zgodne z efektem uszczegółowionym, ale nie z efektem kierunkowym, który on reprezentuje.

Tematyka prac dyplomowych nie jest dostosowana do praktycznego profilu kierunku. Praktyczność prac rozumiana jest tu bardzo ogólnie jako obecność części empirycznej, zawierającej analizę autentycznego materiału, co nie gwarantuje jednak powiązania materiału ani wykonanej analizy z praktycznymi problemami rozwiązywanymi w ramach działalności zawodowej. Prace nie dotyczą realistycznych zastosowań wiedzy z zakresu dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, norm i zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Uczelnia nie wykazała przypadków, w których studenci byłiby autorami lub współautorami publikacji fachowych ani posiadali inne osiągnięcia w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku.

W przypadku ścieżki nauczycielskiej, sposoby weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Na Uczelni stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane warunki przyjęcia kandydatów na studia, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania,

uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Warunki przyjęcia kandydatów na studia II stopnia są jednak nie w pełni przejrzyste i spójne, ponieważ zawierają informacje o oczekiwaniach wobec kandydatów, ale jednocześnie nie stawiają im konkretnych wymagań oprócz posiadania dyplomu dowolnych studiów I stopnia. Ponieważ studia II stopnia zakładają osiągnięcie pogłębionych efektów uczenia się, warunki te nie zapewniają właściwego doboru kandydatów ze względu na zbyt małą selektywność.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się. Nie pozwalają one jednak na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, ponieważ pula zagadnień na egzamin dyplomowy nie w pełni odzwierciedla przyporządkowanie kierunku do dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo oraz przyrost wiedzy i umiejętności studentów na II stopniu studiów. Procedury dyplomowania nie pozwalają również w pełni na sprawdzenie i ocenę opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, ponieważ błędnie identyfikują praktyczny i aplikacyjny charakter pracy dyplomowej z posiadaniem przez nią jakiegokolwiek części empirycznej

Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie.

W dokumentach brak bezpośredniego uwidocznienia oceny i weryfikacji efektów uczenia się. Są one weryfikowane podczas rozmowy, której zasad oceny, zakresu merytorycznego ani trybu przeprowadzania i kryteriów oceny nie określono. **Rekomenduje się** określenie zasad i zakresu weryfikacji efektów uczenia się podczas rozmowy stanowiącej narzędzie weryfikacji.

Prace etapowe i egzaminacyjne oraz dzienniki praktyk potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Z tego powodu prace dyplomowe nie w pełni potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się, ponieważ nie obejmują zastosowań wiedzy w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących

- 1) Niskiej selektywności zasad rekrutacji na studia II stopnia,
- 2) Nieprzyjęcia na kierunku zasad dyplomowania specyficznych dla kierunku, uwzględniających specyfikę praktycznego profilu kształcenia,
- 3) Niedoboru zagadnień literaturoznawczych w puli ogólnych pytań egzaminacyjnych, a zatem niezapewnienia potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się,
- 4) Powtarzających się zagadnień w pulach pytań przewidzianych na egzaminy dyplomowe I i II stopnia, co świadczy o nieuwzględnieniu specyfiki poziomu studiów,
- 5) Niezgodnego z praktycznym profilem studiów charakteru prac dyplomowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Zaleca się:

1. Zapewnienie większej selektywności zasad rekrutacji na studia II stopnia.
2. Przyjęcie zasad dyplomowania specyficznych dla kierunku i poziomu studiów, uwzględniających specyfikę praktycznego profilu kształcenia.
3. Ustalenie procedur dyplomowania zapewniających potwierdzenie osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się, uwzględniających proporcje, w jakich kierunek przyporządkowany jest do dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo.
4. Ustalenie procedur dyplomowania uwzględniających specyfikę poziomu studiów.
5. Zapewnienie praktycznego charakteru prac dyplomowych.
6. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Dorobek nauczycieli akademickich związany jest z dyscypliną językoznawstwo, a także dyscyplinami powiązаныmi z treściami kształcenia na kierunku (historia, filozofia, nauki społeczne, psychologia). Jest on odpowiednio udokumentowany i aktualny. Jednak liczba pracowników reprezentujących dyscyplinę literaturoznawstwo nie pozwala na zapewnienie w programie studiów treści kształcenia w stopniu odpowiadającym proporcji, w jakim kierunek został przyporządkowany do tej dyscypliny. Nauczyciele akademicy posiadają niezbędne doświadczenie praktyczne w zakresie obszarów działalności zawodowej, do których przygotowuje kierunek. Są wśród nich czynni nauczyciele oraz tłumacze, w tym tłumacze przysięgli.

Na 44 pracowników uczących na kierunku, literaturoznawstwo reprezentowane jest przez zaledwie czworo pracowników ze stopniem doktora lub doktora habilitowanego. Struktura kwalifikacji (posiadane tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe), liczebność kadry w stosunku do liczby studentów oraz stabilność zatrudnienia umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć.

Przydział zajęć dla poszczególnych nauczycieli akademickich nie zawsze jest adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć oraz ich dorobkiem naukowym i doświadczeniem. Wśród prowadzących zajęcia literaturoznawcze na filologii w zakresie języka angielskiego (*współczesna literatura anglojęzyczna, historia literatury amerykańskiej, historia literatury angielskiej, wstęp do literaturoznawstwa*) są językoznawca i dwoje magistrów ze znikomym dorobkiem literaturoznawczym lub bez takiego dorobku, natomiast brak nauczycieli akademickich reprezentujących dyscyplinę literaturoznawstwo.

Wszyscy nauczyciele akademicy uczący na kierunku filologia są zatrudnieni w uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich nie budzi zastrzeżeń i pozwala na właściwe przygotowanie się do zajęć oraz właściwą weryfikację efektów uczenia się. Realizacja zajęć jest na bieżąco kontrolowana, np. w formie hospitacji zajęć.

Dobór nauczycieli akademickich jest transparentny i przebiega na zasadzie otwartych konkursów.

Dobór nauczycieli akademickich nie odzwierciedla potrzeb kierunku związanych z jego przyporządkowaniem do dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo w niemal równej proporcji. Spośród nauczycieli akademickich posiadających przynajmniej stopień doktora uczących na filologii w zakresie języka angielskiego jedynym reprezentantem dyscypliny literaturoznawstwo jest germanista, prowadzący na tej specjalności zaledwie 15 godzin wykładu do wyboru. Dla porównania 9 wykładowców ze stopniem co najmniej doktora prowadzących zajęcia na tej specjalności reprezentuje dyscyplinę językoznawstwo (w tym jedna również filozofię), 4 pedagogikę, 2 historię, 2 filozofię (w tym jedna również językoznawstwo), 2 nauki społeczne, 1 psychologię.

W związku z niedoborem literaturoznawców dobór nauczycieli akademickich, którzy biorą udział w procedurze dyplomowania nie zapewnia właściwego przebiegu tego procesu (np. ze względu na brak przedstawicieli dyscypliny literaturoznawstwo w komisji egzaminacyjnej przy jednoczesnej obecności pytań literaturoznawczych w puli ocenianych przez nich zagadnień egzaminacyjnych).

Nie zapewniono też prawidłowej obsady zajęć deklarowanych jako z zakresu nauk społecznych, ponieważ wykładowcy nie posiadają dorobku naukowego w tym zakresie. Zajęcia *wykład ogólnouczelniany 1 i 2* oraz *wykład monograficzny* prowadzą nauczyciele akademicy reprezentujący dyscypliny humanistyczne.

Potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych są zaspokajane poprzez szkolenia i warsztaty, np. dotyczące wykorzystania nowoczesnych platform edukacyjnych oraz pracy ze studentami z niepełnosprawnościami.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem, zarówno przez studentów w ramach ankiet, jak i przez innych nauczycieli w formie hospitacji zajęć. Uczelnia prowadzi okresowe oceny nauczycieli akademickich w zakresie działalności naukowej, zawodowej oraz dydaktycznej członków kadry prowadzącej kształcenie oraz analizuje wyniki ocen dokonywanych przez studentów oraz hospitacji. Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry.

Realizowana polityka kadrowa nie w pełni umożliwia dobór kadry prowadzącej kształcenie zapewniający prawidłową realizację zajęć, ponieważ brak wykładowców reprezentujących dyscyplinę literaturoznawstwo nie odzwierciedla przyporządkowania kierunku do dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo w niemal równych proporcjach.

Realizowana polityka kadrowa sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych, i wszechstronnego doskonalenia.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich nie zawsze zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się ze względu na zbyt małą liczebność kadry o kompetencjach literaturoznawczych w stosunku do potrzeb kierunku przyporządkowanego do dyscypliny literaturoznawstwo niemal w połowie, oraz niezapewnienie obsady zajęć z zakresu nauk społecznych pracownikami posiadającymi dorobek w odpowiednich dyscyplinach.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Polityka kadrowa uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju. Polityka kadrowa nie zapewniła jednak jak dotąd doboru nauczycieli akademickich, który umożliwiłby prawidłową realizację wszystkich zajęć.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących

- 1) niedoboru kadry o kompetencjach odzwierciedlających przyporządkowanie kierunku do dyscyplin.
- 2) nieprawidłowego przydziału zajęć z zakresu literaturoznawstwa i nauk społecznych pracownikom bez udokumentowanego dorobku w odpowiednich dyscyplinach.
- 3) nieprawidłowej polityki kadrowej, która nie zapewnia doboru kadry pod kątem reprezentowanych dyscyplin naukowych adekwatnych do potrzeb kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Zaleca się:

1. Zapewnienie kadry o kompetencjach odzwierciedlających przyporządkowanie kierunku do dyscyplin

2. Zapewnienie przydziału zajęć nauczycielom akademickim zgodnie z kompetencjami i dorobkiem w dyscyplinach naukowych językoznawstwem, literaturoznawstwo i nauki społeczne.
3. Zapewnienie polityki kadrowej, która zabezpieczy kadre pod kątem reprezentowanych dyscyplin naukowych adekwatnych do potrzeb kierunku.
4. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Kompleks dydaktyczno-administracyjny Wydziału Humanistycznego, obejmujący trzy połączone ze sobą budynki, dedykowany jest realizacji procesu dydaktycznego i obsługi administracyjnej dla 5 kierunków studiów, w tym dla ocenianego kierunku. Łączna powierzchnia budynków jest wystarczająca dla rozmiarów prowadzonego kształcenia. Budynki są jasne i przestronne, z szerokimi ciągami komunikacyjnymi, dostosowane do potrzeb prowadzenia kierunku. W budynku nr 1 zlokalizowano 4 sale wykładowe, 5 sal ćwiczeniowych, laboratorium językowe (na 30 stanowisk), a także pokoje dydaktyczne. Budynek nr 2 dysponuje kolejnymi trzema salami wykładowymi, 2 konferencyjnymi, 1 ćwiczeniową oraz 3 pracowniami komputerowymi po 15 stanowisk. Kolejny budynek dedykowany jest głównie działalności bibliotecznej – znajduje się tutaj biblioteka wydziałowa, a także dodatkowo aula, 2 sale seminaryjne. Uczelnia dysponuje halą sportowo-widowiskową i siłownią w celu zabezpieczenia różnorodnych zajęć wychowania fizycznego dla studentów. Budynki dydaktyczne oraz sale i laboratoria są wystarczającej wielkości w odniesieniu do liczebności grup dydaktycznych oraz do realizacji kształcenia na kierunku.

Pracownie wykorzystywane do prowadzenia zajęć na kierunku obejmują laboratorium językowe wyposażone w sprzęt audio-wizualny służący dydaktyce wymowy oraz zajęciom praktycznej nauki języka oraz laboratoria komputerowe z typowym oprogramowaniem biurowym oraz oprogramowaniem wspomagającym proces tłumaczenia pisemnego – jedno z typowych narzędzi CAT wykorzystywanych obecnie przez profesjonalnych tłumaczy. Uczelnia zakupiła licencję kolejnego narzędzia tego typu i jest na etapie jego wdrażania. Do kształcenia nauczycieli wykorzystywana jest jedna z sal, gdzie zamieszczono stoliki i krzeselka dla dzieci oraz typowe pomoce dla edukacji przedszkolnej. Brakuje jednakże typowej pracowni, symulującej warunki edukacji szkolnej w zakresie nauczania języka obcego. **Rekomenduje się** dostosowanie pracowni w taki sposób, aby umożliwiała prowadzenie zajęć praktycznych w zbliżonych do rzeczywistych warunkach i posiadała na przykład tablicę interaktywną z właściwym dla etapów edukacyjnych oprogramowaniem w zakresie nauki języków obcych, typowe pomoce do nauczania języków obcych, zasoby drukowane, wizualne itp. Liczba sal laboratoryjnych, stanowisk w tych salach, ich wielkość i pozostałe wyposażenie są dostosowane do potrzeb prowadzonego kształcenia na kierunku sprofilowanym praktycznie. Umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, poza nauczaniem języka w szkole, o czym była mowa powyżej. Wyposażenie umożliwia prezentowanie materiałów audio-wideo, pracę z zasobami w formie elektronicznej oraz pochodzącymi bezpośrednio z internetu, ćwiczenia wymowy, słuchania, a także rozwijanie profesjonalnych kompetencji w zawodzie tłumacza i elementarnych kompetencji nauczyciela języka obcego.

Infrastruktura informatyczna, a także wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne, nieodlegające od aktualnie używanych w działalności zawodowej tłumacza, która jest właściwa dla kierunku oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć powiązanych z tłumaczeniami, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, a także ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych i laboratoriach komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

Zasoby biblioteczne gromadzone są przez bibliotekę wydziałową obejmującą powierzchnię 500 m² zlokalizowaną w jednym z budynków dydaktycznych. Dodatkowo, studenci mogą korzystać z biblioteki głównej 2.500 m², znajdującej się w innej lokalizacji w mieście.

Czytelnicy mają wolny dostęp do półek z księgozbiorem podręcznym. W bibliotece zapewniony jest dostęp do internetu. Do dyspozycji czytelników są urządzenia umożliwiające powielanie lub skanowanie materiałów. Pomieszczenia biblioteczne są wystarczająco przestronne, dobrze doświetlone, umożliwiają samodzielną pracę z dostępem do księgozbioru podręcznego. Wydzielono tu przestrzeń na czytelnik z 25 stanowiskami komputerowymi, zainstalowano urządzenie do samowypożyczeń, zrzutnię do książek, bramkę do nadzoru nad księgozbiorem. Zarządzanie zasobami bibliotecznymi jest w pełni skomputeryzowane.

Godziny otwarcia biblioteki są dogodne dla studentów oraz kadry i umożliwiają swobodną pracę samodzielną z zasobami, w tym cyfrowymi.

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP.

Na terenie kampusu, we wszystkich budynkach, dostępny jest szerokopasmowy internet. Funkcjonuje efektywne WIFI dla studentów oraz kadry. Możliwe jest dzięki niemu także korzystanie na miejscu z zasobów Uczelni i jej systemów obsługowych. Studentom umożliwia się dostęp do sal dydaktycznych, laboratoriów komputerowych oraz specjalistycznego oprogramowania również w godzinach wolnych od zajęć dydaktycznych w celu wykonywania zadań, realizacji projektów itp.

Stopień dostosowania infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami jest zadowalający. W otoczeniu Uczelni, na parkingu i przy wejściu do budynku nie odnotowano barier architektonicznych. Miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami są wydzielone i oznakowane. Wejście do budynku zaopatrzone w drzwi ułatwiające dostęp, a do nich, z kolei, prowadzą właściwie zaaranżowane podjazdy. Infrastruktura wewnątrz budynków również posiada dostosowania, w tym windy umożliwiające dostęp na wszystkie kondygnacje, do sal, w tym laboratoriów oraz biblioteki, oznakowania systemem Braille'a. Pomieszczenia sanitarne zaprojektowane zostały z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Uczelnia jest również wyposażona w niezbędne środki technologiczne ułatwiające nauczanie studentów z niepełnosprawnością. Dysponuje pętlą indukcyjną dla osób z dysfunkcjami narządu słuchu. Wykorzystuje duże monitory i oprogramowanie powiększające i udźwiękowiające tekst dla osób z dysfunkcjami narządu wzroku. Dodatkowo, na Uczelni funkcjonuje wypożyczalnia sprzętu dla studentów z niepełnosprawnościami oraz pracowników. To na przykład dyktafony, laptopy, drukarki, przenośne skanery. Problemem jest jednak brak właściwie przygotowanych i oznakowanych stanowisk

dla osób z niepełnosprawnościami w salach dydaktycznych oraz laboratoriach. Nie wydzielono tu, nie oznakowano i nie wyposażono prawidłowo miejsc dla osób z niepełnosprawnościami, aby umożliwić pełny udział w zajęciach dydaktycznych takim osobom (np. dla osób poruszających się na wózku - brak stolika z regulowaną wysokością blatu, dla osób z dysfunkcją narządu wzroku – dedykowanej klawiatury i myszy itp.). Analogiczna uwaga dotyczy sal obsługi toku studiów. **Rekomenduje się** dostosowanie sal dydaktycznych, w tym pracowni i laboratoriów, oraz pomieszczeń obsługi, do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w tym poruszających się na wózku, aby mogły w pełni korzystać z infrastruktury dydaktycznej oraz administracyjno-usługowej udostępnianej w celu realizacji kształcenia na kierunku, a także właściwe oznakowanie miejsc dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami.

Zakres dostosowań do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w bibliotece jest wystarczający. Osoby z niepełnosprawnościami mają pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej. Problemem jest ponownie informowanie o dostosowaniach. Tutaj również nie oznakowano odpowiednio miejsc dedykowanych pracy dla osób z niepełnosprawnościami. **Rekomendacja jest** analogiczna, jak w odniesieniu do sal dydaktycznych.

Program studiów nie przewiduje wprowadzenia kształcenia na ocenianym kierunku z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, Uczelnia posiada jednak właściwą infrastrukturę w tym zakresie, która udostępniana była podczas pandemii i gotowa jest do użycia w każdej chwili w razie takiej potrzeby. Oprogramowanie umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Z oprogramowania można korzystać w każdym miejscu bez zbędnych ograniczeń.

W bibliotece gromadzona jest literatura służąca realizacji zajęć na kierunku. Obejmuje ok. 2,5 tys. pozycji. Są zbiory o nachyleniu humanistycznym i społecznym, w tym podręczniki kursowe do praktycznej nauki języka angielskiego i niemieckiego, pozycje z zakresu językoznawstwa, przekładoznawstwa, literatury pięknej, kulturoznawstwa, historii, historii języka, psychologii, pedagogiki, dydaktyki języków obcych, języków specjalistycznych. W zbiorach znajdują się również słowniki i pomoce dydaktyczne, w tym pozycje multimedialne.

Biblioteka prenumeruje czasopisma w językach obcych, w tym w języku angielskim i niemieckim, także o nachyleniu zawodowym/branżowym. Przykładowe tytuły to: Deutsch Fremdsprache, Zielsprache Deutsch, TESOL, ELT Journal. Gromadzi również, poza prenumeratą, egzemplarze serii naukowych polskich i zagranicznych

Zgromadzone zasoby naukowe i dydaktyczne są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się. Umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz prawidłową realizację zajęć. Księgozbiór dla kierunku jest niewielki, ale wystarczający. Obejmuje podstawowe publikacje z zakresu kształcenia filologicznego i odzwierciedla wystarczająco obszary zastosowania języka obcego będącego przedmiotem prowadzonych specjalizacji. Księgozbiór jest aktualny – uzupełniany w ostatnich latach w dużej mierze o publikacje dotyczące kształcenia nauczycieli, praktycznej nauki języka oraz tłumaczeń.

Zbiory obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach. Liczba egzemplarzy jest bardzo skromna, wiele pozycji gromadzonych jest w jednym, dwóch egzemplarzach, co nie jest wystarczające dla kierunku liczącego blisko 200 studentów. **Rekomenduje się** zwiększenie liczby egzemplarzy literatury

podstawowej określonej w programie studiów w taki sposób, aby umożliwić jednoczesne korzystanie z niej przez większą niż obecnie liczbę studentów.

Zbiory udostępniane są również w formie elektronicznej poprzez licencje umożliwiające korzystanie z baz pełnotekstowych. W ten sposób studenci kierunku zyskują dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej. Uczelnia w ten sposób udostępnia publikacje elektroniczne oraz zasoby edukacyjne wielu wydawców – publikacje specjalistyczne, naukowe, popularnonaukowe, beletrystyczne np. Wirtualnej Biblioteki Nauki i EBSCO. Dostęp do światowych zasobów literatury i nauki stanowi ważną pomoc dla studentów przygotowujących prace dyplomowe.

Zasoby, w tym bazy pełnotekstowe, są właściwie dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością – są skomputeryzowane, a dostęp zdalny spełnia standard WCAG 2.0. Uczelnia w trybie doraźnym przygotowuje i udostępnia materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej nauczycielom akademickim, a także osobom z niepełnosprawnością.

Infrastruktura dydaktyczna Uczelni, a także, w przypadku specjalizacji nauczycielskiej, infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia (praktyki) – instytucji oświaty, nie jest w pełni prawidłowa, gdyż niewłaściwie założono, iż w ramach realizacji standardu odbywają się one na I etapie edukacyjnym - również w przedszkolu i klasach 1-3 szkoły podstawowej. Problem ten został omówiony w ramach kryterium 2 i sformułowano tam zalecenie dostosowania miejsc praktyk do wymogów standardu.

Przyjęte w Uczelni procedury jakościowe przewidują systematyczną wieloaspektową ocenę infrastruktury dydaktycznej, w tym biblioteki i jej zasobów. Pracownicy biblioteki dbają o dostępność literatury zawartej w sylabusach dla studentów i kadry kierunku. Rokrocznie prowadzą przeglądy kart przedmiotów i uzupełniają księgozbiór – w formie tradycyjnej oraz w formie elektronicznej. Nauczyciele akademicy, z kolei, informują na bieżąco bibliotekę na temat potrzeb poszerzenia księgozbioru, w wyniku księgozbiór jest ciągle wzbogacany o nowe, aktualne pozycje.

Przeglądy księgozbioru prowadzone są na bieżąco, jednak nie biorą w nich udziału nauczyciele akademicy, którzy indywidualnie weryfikują dostępność pozycji literatury. Rekomenduje się prowadzenie systematycznych przeglądów bibliotecznych z udziałem nauczycieli akademickich.

Przeglądy infrastruktury innej niż biblioteczna odbywają się systematycznie oraz w trybie doraźnym. Zaangażowani są w nie nauczyciele akademicy, członkowie zespołu zapewnienia jakości kształcenia oraz studenci, którzy wyrażają swoje opinie w ankietach. Ocena ta obejmuje wyposażenie sal dydaktycznych, komputerowych, pracowni i laboratoriów oraz dostępność zasobów bibliotecznych. Studenci oraz nauczyciele akademicy mogą zgłaszać dezyderaty odnośnie do rozwoju zasobów bibliotecznych. W Uczelni funkcjonuje skuteczna procedura umożliwiająca realizację tych dezyderatów. Podejmowane działania jakościowe są wystarczająco skuteczne – sprzyjają rozwojowi i doskonaleniu infrastruktury.

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie wspierające dydaktykę i pracę własną studenta, wykorzystujące metody i techniki kształcenia na odległość są unowocześniane i aktualizowane.

Nauczyciele akademicy i studenci wyrażają opinię nt. infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia. Dotyczy ona wyposażenia sal dydaktycznych, komputerowych, pracowni i laboratoriów oraz dostępności zasobów bibliotecznych. Uczelnia stopniowo rozwija i doskonali infrastrukturę również w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w tym realizując projekt skierowany na zwiększenie dostosowania Uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych. System zapewnienia jakości infrastruktury dla kierunku działa prawidłowo, gdyż liczba niedoskonałości nie jest wysoka.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblieczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, w której odbywają się zajęcia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy. Infrastruktura innych podmiotów, gdzie odbywają się zajęcia nie jest prawidłowa – praktyki odbywają się, niezgodnie ze standardem, w przedszkolach.

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblieczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełnienia kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Kierunek posiada grono interesariuszy współpracujących z Uczelnią w zakresie projektowania i realizacji programu studiów. Grono interesariuszy kluczowych dla opiniowania, ustalania i doskonalenia koncepcji kształcenia i programu studiów tworzą przedstawiciele oświaty na poziomie

podstawowym i ponadpodstawowym, w tym dyrektorzy szkół, dyrektorzy ośrodków metodycznych i nauczyciele oraz organy prowadzące szkoły. Instytucje te są właściwie dobrane z uwagi na to, że na kierunku prowadzone jest przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela języka obcego. Grupę instytucji współpracujących uzupełniają biblioteki, instytucje kultury oraz jednostki samorządu terytorialnego, a także biuro radców prawnych jako instytucje korzystające z szeroko rozumianych usług językowych, w tym z tłumaczeń, tworzenia tekstów, korekty obcojęzycznej, które jedynie pośrednio powiązane są z drugim profilem kształcenia zawodowego na kierunku – specjalizacją translatorską. Wśród kluczowych interesariuszy nie odnotowano typowych organizacji, dla których usługi tłumaczeniowe czy lokalizacyjne są przedmiotem codziennej działalności operacyjnej, dominującym zakresem działalności gospodarczej np. biur tłumaczeń, agencji lokalizacyjnych. Rodzaj i zakres działalności instytucji, z którymi Uczelnia współpracuje nie w pełni właściwie odzwierciedla lokalne i regionalne potrzeby oraz warunki rynku pracy, a oddziaływanie interesariuszy na kierunek nie jest wewnętrznie zrównoważone – uwypuklone są potrzeby i wpływ jednostek oświaty. **Rekomenduje się** uwzględnienie w gronie interesariuszy kluczowych podmiotów, dla których działalność tłumaczeniowa stanowi istotę funkcjonowania - przedstawicieli branży usług tłumaczeniowych i lokalizacyjnych.

Powyższe uwagi nie dotyczą w tej samej mierze grupy interesariuszy współpracujących z Uczelnią w ramach realizacji praktyk. Profile działalności zawodowej tych interesariuszy, poza przedstawicielami oświaty, której placówki, poza przedszkolami, są właściwymi praktykodawcami, są zróżnicowane, jednakże w ich profilach uwzględniono również przedstawicieli rynku usług tłumaczeniowych.

Współpraca Uczelni z interesariuszami zewnętrznymi jest systematyczna i stała, zarówno w zakresie konsultowania, tworzenia i doskonalenia koncepcji kształcenia i programu studiów, jak i w zakresie organizacji praktyk zawodowych. Pracodawcy mają faktyczny i realny wpływ na określone dla kierunku efekty uczenia się, a zakres konsultacji i częstotliwość oraz formy konsultowania/ opiniowania są dobrane właściwie. Współpraca z nimi odbywa się przede wszystkim w sposób sformalizowany poprzez działania Konwentu Wydziału Humanistycznego, a także poprzez codzienne kontakty z lokalnymi placówkami oświatowymi, instytucjami publicznymi, mediami, biurami tłumaczeń itd. W skład Konwentu wchodzi 18 osób, w tym 12 reprezentantów instytucji i firm zewnętrznych. Należy jednak zauważyć, iż Jednostka, poza ocenianym kierunkiem, prowadzi również wiele innych kierunków studiów, brakuje więc polaryzacji działań Konwentu, które służyłyby jedynie ocenianemu kierunkowi w zakresie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Obecnie stosowane rozwiązanie, łączące interesy i potrzeby różnorodnych kierunków studiów w jednym celu doradczym hamuje efektywność ewaluacji koncepcji kształcenia i programu studiów oraz ich doskonalenia. **Rekomenduje się** wyodrębnienie grupy kluczowych interesariuszy kierunku w celu umożliwienia im współpracy dotyczącej wyłącznie ocenianego kierunku.

Poza organizacją i realizacją praktyk zawodowych oraz konsultacjami programu, współpraca z interesariuszami zewnętrznymi przyjmuje również inne formy. Z inicjatywy jednej z wykładowczyń, realizowane są wspólne projekty tłumaczeniowe z pracodawcami umożliwiające studentom zanurzenie w środowisku pracy oraz dostosowanie zajęć do autentycznych warunków działalności zawodowej tłumacza. Inny podmiot współpracujący z Uczelnią współorganizuje zajęcia, na których mają miejsce symulacje rozmów z klientami, co również zbliża formę realizacji tych zajęć do warunków autentycznych. Wojewódzka Biblioteka Publiczna współdziała w zakresie gromadzenia księgozbioru dla kierunku, a Wojewódzki Ośrodek Metodyczny oferuje wsparcie nauczycieli akademickich od strony warsztatu pracy nauczyciela oraz w zakresie przygotowania do zawodu nauczyciela w ramach kierunku.

Z kolei Uczelnia, w ramach pełnienia III misji szkoły wyższej, organizuje warsztaty dla uczniów współpracujących szkół, współorganizuje wydarzenia kulturalne np. wystawy, a nauczyciele akademicy przeprowadzają zajęcia w ramach Uniwersytetu III wieku prowadzonego przez współpracujące stowarzyszenie. We współpracy z Biblioteką Wojewódzką, w ramach zajęć tłumaczeniowych, studenci pod opieką nauczyciela akademickiego wykonali tłumaczenia, które następnie zostały opublikowane. Wspólne działania z otoczeniem społeczno-gospodarczym dotyczą również realizacji działań promocyjnych Uczelni, projektowania oferty studiów podyplomowych oraz wspólnej organizacji konkursów i otwartych wykładów popularyzatorskich.

W warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni, a także w przypadku, gdy osobista obecność interesariuszy nie jest możliwa, współpraca w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów jest zapewniony poprzez wykorzystaniem narzędzi i metod komunikacji na odległość.

Przebieg współpracy Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, zgodnie z zapisami w uczelnianym systemie zapewniania jakości kształcenia oraz pozyskanymi informacjami, jest monitorowany, a lista pracodawców jest aktualizowana. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym monitorowana jest przez władze Wydziału, Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Kolegium Dziekańskie. Na początku każdego roku akademickiego Kolegium Dziekańskie analizuje skład Konwentu WH pod kątem konieczności aktualizacji jego składu ze względu na zmiany osób pełniących funkcje kierownicze w podmiotach partnerskich. Monitoring ma charakter systemowy, nie jest jednak w pełni efektywny w odniesieniu do doboru grona interesariuszy w kontekście prowadzonej specjalizacji translologicznej, co zostało wyżej stwierdzone, a także w odniesieniu do programu praktyk zawodowych (nieprawidłowości opisano w kryterium 2), w tym dla specjalizacji nauczycielskiej, gdzie zakłada się odbywanie praktyki w przedszkolach oraz klasach I-III szkoły podstawowej, do których, zgodnie ze standardem kształcenia nauczycieli, absolwent nie otrzymuje kwalifikacji. **Rekomenduje się** przegląd procedur jakościowych i wprowadzenie zmian umożliwiających identyfikowanie nieprawidłowości, o których jest mowa w ocenie.

Udział studentów kierunku w ocenie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym dotyczy wyłącznie realizacji praktyk. Na dobór grona interesariuszy współpracujących w ramach tworzenia i doskonalenia koncepcji oraz programu studiów wpływ studentów nie został odnotowany. **Rekomenduje się** pełne włączenie studentów w działania ewaluacyjne odnośnie współpracy z interesariuszami w zakresie tworzenia, realizacji i doskonalenia koncepcji kształcenia i programu studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Udział studentów w tych przeglądach nie jest pełny.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Zgodnie z założeniami koncepcji kształcenia, absolwent kierunku przygotowany jest do pracy w środowisku międzynarodowym, a wzorce międzynarodowe i współpraca międzynarodowa odgrywają istotną rolę w jej realizacji. Realizacja tych założeń jest dobrze widoczna w rodzaju, zakresie i zasięgu umiędzynarodowienia procesu kształcenia w odniesieniu do nauczycieli akademickich prowadzących dydaktykę na kierunku. W celach szkoleniowych, wymiany doświadczeń dydaktycznych, nawiązywania i poszerzania współpracy międzynarodowej, Uczelnia wspiera mobilność nauczycieli akademickich, zarówno krótkoterminową, jak i długoterminową. Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku uczestniczą w międzynarodowej wymianie akademickiej w ramach Programu Erasmus+, ich aktywność jest duża, równomiernie rozłożona w czasie, obejmująca rozmaite formy (szkolenia, wykłady gościnne, prowadzenie zajęć dydaktycznych, kwerendy biblioteczne i in.) oraz zróżnicowana geograficznie. Nauczyciele akademicy współpracują bardzo aktywnie z uczelniami, bibliotekami, instytucjami szkoleniowymi w Niemczech (36 szkoleń, 11 wyjazdów w celu prowadzenia zajęć w ostatnich 5 latach), Litwie, Słowacji. Współpracują również, jednakże z mniejszą intensywnością, z Ukrainą, Belgią, Włochami, Czechami, Danią i Austrią. Ponadto, uczestniczą regularnie w zagranicznych konferencjach naukowych i branżowych (związanych z nauczaniem języków obcych oraz tłumaczeniami), są także członkami międzynarodowych stowarzyszeń i organizacji, współpracując np. z Konsorcjum do Badań nad Edukacją Tłumaczy (The Consortium for Translation Education Research, CTER) oraz Europejskim Towarzystwem Przekładoznawczym (European Society for Translation Studies, EST).

W przypadku studentów kierunku, ich aktywność międzynarodowa, rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia nie są wystarczające w kontekście założeń koncepcji kształcenia i formułowanych celów kształcenia. Oferta mobilności obejmuje typową mobilność studencką wyjazdową - realizację części toku studiów w uczelni partnerskiej, a także praktyki studenckie. Aktywności te możliwe są w ramach umów bilateralnych, których lista obejmuje jedynie sześć zagranicznych uczelni: 2 ukraińskie, 2 włoskie i po jednej z Czech, Litwy. Zasięg geograficzny jest więc dość ograniczony w kontekście bogatej oferty kształcenia na licznych uniwersytetach w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego. Bardzo niska jest intensywność takich działań. W latach 2017–2022 udział w Programie Erasmus+ brały tylko dwie studentki filologii angielskiej, wybierając studia na Uniwersytecie Salerno we Włoszech. Niewielki zasięg ma również mobilność typu „incoming”. W tym samym okresie na studia na kierunku w ramach wymiany przyjechało tylko 4 studentów zagranicznych.

Działalność Uczelni w obszarze umiędzynarodowienia, związanym z ocenianym kierunkiem, nie obejmuje pełnego rodzaju i zakresu możliwych działań w odniesieniu do grupy docelowej studentów. Ich aktywności w obszarze umiędzynarodowienia są incydentalne. Dotyczą udziału w zajęciach z języków obcych, wykładach gościnnych, polegają na studiowaniu literatury obcojęzycznej. Uczelnia potwierdza, że nie są oni zainteresowani udziałem w aktywnościach międzynarodowych pomimo, iż przedstawiana jest im oferta takich zajęć. **Rekomenduje się** intensyfikację działań zmierzających do wzrostu umiędzynarodowienia w odniesieniu do studentów kierunku, w tym zwiększenie zasięgu geograficznego współpracy, zwiększenie liczby umów partnerskich uwzględniających mobilność studentów, urozmaicenie katalogu form współpracy z instytucjami zagranicznymi, w tym form wymiany, szczególnie o mobilności krótkoterminowe, zdalne, hybrydowe oraz partnerstwa współpracy, w których biorą udział studenci kierunku, zgodnie z celami i koncepcją kształcenia.

Uczelnia stworzyła dla nauczycieli akademickich bardzo dobre, a dla studentów jedynie elementarne i typowe warunki, sprzyjające umiędzynarodowieniu na ocenianym kierunku. Rodzaj, zakres i zasięg podejmowanych działań dotyczących umiędzynarodowienia wpisuje się w koncepcję i cele kształcenia studentów, gdyż umożliwia stosowanie języka obcego w różnorodnych kontekstach społecznych i kulturowych, jednakże nie jest w pełni adekwatny do założeń prezentowanych w sylwetce absolwenta.

Potencjał umiędzynarodowienia kierunku jest duży, powiązany bezpośrednio z samym procesem kształcenia, co wynika ze specyfiki kierunku *filologia*, gdzie koncepcja kształcenia kładzie nacisk na naukę języka obcego w rozmaitych kontekstach, w tym zawodowych. Ponadto, przyjmując, że języki będące przedmiotem studiów są szeroko rozpowszechnione w Europie i na świecie, potencjał do prowadzenia systemowej, kompleksowej, zarówno dydaktycznej, jak i badawczej współpracy z zagranicą, w dowolnej destynacji, jest bardzo duży. W przypadku studentów nie jest on jednak wykorzystywany, a możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności studentów są zbyt ograniczone.

Dotyczy to intensywności współpracy oraz form współpracy. Dodatkowo, Uczelnia w niewielkim zakresie realizuje tzw. „umiędzynarodowienie w domu” – *gros* działań typowych, wspomagających ten typ umiędzynarodowienia nie jest podejmowanych. Uczelnia nie podejmuje działań typowych w zakresie umiędzynarodowienia, wpisujących się w kształcenie językowe i interkulturowe np. kształcenia umożliwiającego otrzymanie podwójnych/ wspólnych dyplomów, międzynarodowych szkół letnich czy kursów intensywnych. Podczas wizytacji nie zidentyfikowano działań Uczelni zmierzających do zwiększenia liczby kandydatów zagranicznych podejmujących studia na kierunku (ich liczba obecnie wynosi 14 i są to głównie studenci z Ukrainy), czy studentów zagranicznych odbywających tu część kształcenia. Problemem jest również fakt, że Uczelnia nie tylko nie wykorzystuje potencjału kierunku samego w sobie, ale również możliwości nawiązanej współpracy w postaci umów partnerskich uwzględniających działania skierowane do studentów, o których już była mowa. Nie realizuje także projektów skierowanych na wsparcie rozwoju umiędzynarodowienia np. w konkursach Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, gdzie uzyskać można m.in. finansowanie działań podnoszących stopień umiędzynarodowienia, wspólnych programów studiów, promocji zagranicznej i wielu innych. **Rekomenduje się** zwiększenie efektywności wykorzystywanych zasobów Uczelni w celu wzrostu umiędzynarodowienia ocenianego kierunku, w tym intensyfikację działań zmierzających do umiędzynarodowienia „w domu”.

W Uczelni nie określono warunków mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów i nie opracowano systemowego wsparcia tego typu mobilności. **Rekomenduje** się określenie warunków odbywania mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów.

Przeglądy współpracy międzynarodowej prowadzone są regularnie, rokrocznie i systemowo przez Dział Współpracy Międzynarodowej, który przygotowuje sprawozdanie ze swojej działalności, następnie jest ono oceniane przez Senat Uczelni. Oceny stopnia umiędzynarodowienia kierunku dokonuje również Kolegium Dziekańskie Wydziału Humanistycznego, w skład którego wchodzi kierownicy zakładów oraz władze dziekańskie. Ostatnia ocena miała miejsce w ubiegłym roku, a Uczelnia podjęła wówczas decyzję o intensyfikacji promocji mobilności wyjazdowej studentów oraz poszerzeniu listy współpracujących uczelni. Pomimo systematycznej, sformalizowanej ewaluacji poziomu umiędzynarodowienia, należy stwierdzić, że relatywnie niski stopień umiędzynarodowienia dotyczący działalności studentów (np. mobilności) oraz umiędzynarodowienia „w domu” wskazują, iż ocena ta nie jest przeprowadzana w sposób wystarczająco efektywny. W wyniku oceny wprowadzono zdiagnozowany problem małej intensywności działań oraz niewielkiej liczby partnerów, nie wykorzystano jednak tych wniosków do faktycznego zwiększenia umiędzynarodowienia kierunku. **Rekomenduje** się szersze wykorzystywanie wyników oceny stopnia umiędzynarodowienia kierunku w celu intensyfikacji działań dotyczących jego umiędzynarodowienia.

Studenci oraz nauczyciele akademicy mają zapewniony udział w ocenie umiędzynarodowienia kierunku poprzez uczelniane gremia, w których zasiadają.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany kadry, nie odnosi się jednak w takim samym, wysokim, stopniu do aktywności studentów.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

System wsparcia studentów w procesie uczenia się na kierunku filologia realizowanym w Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim jest prowadzony systematycznie, ma charakter kompleksowy i przybiera różnorodne formy organizacyjne i finansowe. Uczelnia zapewnia studentom wsparcie na każdym etapie uczenia się. Nauczyciele akademicy, opiekunowie roku i opiekunowie kół naukowych stale wspierają studentów filologii do działalności naukowej poprzez zapewnienia wsparcia merytorycznego i mentoringowego, Uczelnia stwarza warunki, w których studenci mogą starać się o dofinansowanie publikacji bądź bezpłatnego publikowanie w Wydawnictwie Uczelnianym. Uczelnia oferuje studentom odpowiednie programy oraz pakiety, dzięki któremu studenci mają dostęp do niezbędnej infrastruktury zarówno na Uczelni, jak i poza nią. Studenci filologii mogą skorzystać z oferty szkoleń między innymi z zakresu oprogramowania wykorzystywanego w kształceniu na odległość, studenci filologii mogą korzystać z sal i pracowni poza zajęciami, by poszerzać i pogłębiać swoją wiedzę oraz są wspierani do aktywnej działalności naukowej; ponadto, jeśli zajdzie taka potrzeba, studenci mogą ubiegać się o wypożyczenie sprzętu lub o dofinansowanie do nowego sprzętu w ramach wsparcia studentów w przypadku nauczania na odległość.

Studenci kierunku filologia mają możliwość zrzeszania się w licznych kołach naukowych wydziałowych i ogólnouczelnianych. Koła naukowe zrzeszające studentów, między innymi Koło Naukowe Pedagogów i Studenckie Koło Naukowe "Belfer", w ramach których aktywnie uczestniczą studenci filologii, dają możliwość pogłębiania swoich zainteresowań oraz wiedzy, co może pozytywnie wpłynąć na przyszłą działalność naukową studentów. Studenci mają możliwość korzystania z zaplecza sportowego oraz zrzeszania się w AZS czy innych organizacjach studenckich. Uczelnia wspiera inicjatywy studenckie, czego najlepszym przykładem są organizowane Juwenalia. Warto podkreślić, że Uczelnia szczególną troską otacza studentów ze specjalnymi potrzebami.

Studenci z niepełnosprawnościami już na poziomie rekrutacji mogą liczyć na wsparcie ze strony Uczelni dzięki konsultantom ds. rekrutacji osób z niepełnosprawnościami w punkcie rekrutacji; ich głównym zadaniem jest przedstawienie oferty wsparcia dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz przeanalizowanie wybranego kierunku studiów pod kątem wyzwań i trudności, jakie mogą się pojawić w czasie studiowania w celu znalezienia i wypracowania sposobów na rozwiązanie ewentualnych problemów. Akademickie Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami stale monitoruje potrzeby studentów oraz pracuje nad dostosowaniem procesu kształcenia do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami oraz ich uczestnictwa w życiu studenckim. Studenci ze specjalnymi potrzebami i w ramach działań Akademickiego Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami mają możliwość skorzystania z indywidualnego dostosowania metod i form kształcenia, pomocy w przygotowaniu materiałów w formie elektronicznej oraz organizowania egzaminów w formie alternatywnej poprzez dostosowanie do specyficznych potrzeb osoby niepełnosprawnej, a także skorzystania ze wsparcia asystenta osoby z niepełnosprawnościami. Studenci mają możliwość wypożyczenia sprzętu ułatwiającego uczestnictwo w zajęciach. Studenci wychowujący dzieci również mogą liczyć na wsparcie ze strony uczelni, na przykład poprzez indywidualną organizację studiów; ponadto prace dziekanatu zorganizowane są w takiej formie, aby umożliwić wsparcie różnych grup studentów zarówno studentów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych.

Procedura składania i rozpatrywania skarg i wniosków są podane do wiadomości wszystkich studentów. Studenci kierunku filologii swoje skargi i wnioski mogą składać za pomocą kilku form przyjętych w zarządzeniu, pisemnie na adres Uczelni, faksem, za pośrednictwem poczty elektronicznej i ustnie do protokołu w sekretariacie Rektora, pismem złożonym osobiście w Kancelarii Głównej Akademii czy w sekretariacie Wydziału, z czego większość stanowią wnioski. W formie nieformalnej studenci kierunku filologia mogą korzystać z dyżurów odpowiednich osób bądź skorzystać z pomocy opiekuna roku, który jest w stałym kontakcie ze studentami. Studenci w ramach aktywnej działalności samorządu studentów zasiadają w Uczelnianej Komisji ds. Studentów i Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej ds. Studentów, gdzie w ramach działalności komisji mogą wspierać pozostałą część społeczności akademickiej. Kwestie dotyczące bezpieczeństwa studentów i przeciwdziałania dyskryminacji są komunikowane studentom różnymi kanałami. Studenci filologii uczestniczą w zaplanowanych działaniach informacyjnych i edukacyjnych dotyczące bezpieczeństwa studentów, które odbywają się raz w roku podczas dni adaptacyjnych studentów pierwszego roku. Studenci podczas szkoleń są informowania między innymi, procedurach i zasadach postępowania w razie wypadków i w sytuacjach zagrożeń, zasady udzielania pierwszej pomocy czy ochronę przeciwpożarową i ogólne zasady posługiwania się sprzętem gaśniczym. W planie studiów znajduje się również przedmiot bezpieczeństwo i higiena pracy, którego celem jest przekazanie studentom wiedzy z zakresu bhp i ppoż. Na Uczelni powołany został Pełnomocnik Rektora ds. równego traktowania, który koordynuje działanie Komisji ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji. Do głównych zadań komisji należą działania związane z przypadkami nierównego traktowania m.in. ze względu na płeć, orientację seksualną, wiek, pochodzenie etniczne, wyznanie, poglądy polityczne czy przynależność związkową. Studenci dotknięci dyskryminacją bądź innymi objawami przemocy mogą liczyć na wsparcie drogą oficjalną i nieoficjalną poprzez zgłaszanie swoich skarg między innymi do Pełnomocnika Rektora ds. równego traktowania, Dziekana czy Opiekuna Roku.

Studenci otrzymują wsparcie materialne w następujących formach:

- stypendium Rektora, które jednocześnie jest czynnikiem motywującym do osiągania przez nich jak najlepszych wyników w nauce oraz rozwijania działalności naukowej, sportowej bądź artystycznej;
- stypendium socjalne,
- zapomoga określona zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Studenci kierunku *filologia* mogą ubiegać się o dofinansowanie udziału w konferencjach, wyjazdach zagranicznych, Uczelnia oraz Wydział organizuje konkursy, w których mogą wziąć udział. Ważną rolę odgrywają nauczyciele akademicki, którzy inspirują i zachęcają studentów do udziału w licznych konferencjach, grantach czy poszerzaniu swoich zainteresowań. Jednym z kluczowych mechanizmów motywowania studentów do uzyskiwania jak najwyższych efektów uczenia się jest możliwość uzyskania honorowego dyplomu Wyróżniającego się Absolwenta Akademii im. Jakuba z Paradyża czy wpisanie do Złotej Księgi Absolwentów Akademii im. Jakuba z Paradyża. Studenci, za pośrednictwem Opiekuna roku, mają możliwość zgłaszania skarg i potrzeb. Opiekunami roku są nauczyciele akademicki wyznaczeni przed rozpoczęciem roku akademickiego; do zadań opiekuna roku należy między innymi stały kontakt ze studentami, wsparcie dostosowane do potrzeb zarówno w formie indywidualnej jak i grupowej. Studenci mają możliwość korzystania z konsultacji z nauczycielami akademickimi, informacje o godzinach, w których odbywają się konsultacje, umieszczane są na stronie www wydziału oraz przekazywane na pierwszych zajęciach; studenci mogą również skontaktować się z nauczycielami

akademickim drogą mailową, bądź za pomocą platformy MS Teams. Adresy mailowe kadry są publikowane na stronie wydziału, dzięki czemu kadra akademicka jest dostępna dla studentów. Podczas cotygodniowych dyżurów dziekana i prodziekana Wydziału Humanistycznego i prorektora ds. kształcenia studenci mogą zgłaszać swoje skargi i potrzeby, terminy dyżurów są umieszczana na stronie i w sposób tradycyjny w budynku AJP. Studenci wyrażają także swoje opinie i stanowisko w sprawie powołania osoby podejmującej decyzje w sprawach studenckich.

Władze Uczelni oraz Wydziału współpracują z Samorządem Studentów i organizacjami studenckimi na wielu płaszczyznach. Na Wydziale Humanistycznym funkcjonuje Samorząd Wydziałowy. W skład Samorządu wchodzi wybrani w powszechnych wyborach studenci Wydziału. Członkowie Samorządu Studentów są członkami różnych organów kolegialnych, m.in. Senatu, Komisji Stypendialnej, Wydziałowych Komisjach Stypendialnych, Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Studenci kierunku *filologia* są inspirowani do aktywnego uczestnictwa w różnych ogólnouczelnianych gremiach, między innymi w Radzie Niepełnosprawnych Studentów przy Akademickim Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Samorząd Studencki dba o dobro społeczności studenckiej oraz kulturę studencką, na przykład poprzez organizowanie Juwenaliów. Uczelnia, we współpracy z Samorządem Studenckim, podejmuje najważniejsze decyzje, dotyczące kwestii związanych ze sprawami socjalno-bytowymi studentów. Samorząd Studentów opiniuje między innymi programy studiów i inne akty prawne oraz spełnia wszystkie obowiązki, wynikające z ustawy.

Jedną z form monitorowania systemu wsparcia studentów jest ankietyzacja w formie elektronicznej, dzięki której studenci mają możliwość wypełnienia ankiety dotyczącej zajęć w bieżącym roku akademickim. W ankiecie studenci, oprócz zajęć i ich prowadzących, mają możliwość ocenienia sekretariatu, dziekanatu oraz obsługi studentów. Wyniki ankiet są szczegółowo analizowane, jeśli zajdzie taka potrzeba na ich podstawie opracowuje się program naprawczy. W okresie pandemii na prośbę studentów zmniejszono liczbę platform, na których prowadzone były zajęcia online – jest to działanie będące przykładem pozytywnego wpływu na jakość kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia na kierunku filologia się jest wielopłaszczyznowe, przybiera różne formy, adekwatne do założonych dla ocenianego kierunku efektów uczenia się i uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Działalność Uczelni w tym zakresie sprzyja rozwojowi studentów i ma on stały charakter. Studenci są również motywowani do osiągania bardzo dobrych wyników w nauce oraz rozwijania się naukowo. System zgłaszania skarg i wniosków przez studentów jest skonstruowany poprawnie i zapewnia odpowiednio szybką reakcję na pojawiające się trudności. Na Uczelni funkcjonuje również oferta wsparcia psychologicznego, z której mogą skorzystać studenci. Uczelnia zapewnia niezbędną infrastrukturę oraz wsparcie organizacjom studenckim.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim korzysta z wielu środków komunikacji zapewniając publiczny dostęp do informacji kandydatom na studia, studentom, absolwentom oraz pozostałym zainteresowanym osobom. Głównym źródłem pozyskiwania informacji o kierunku oraz Uczelni jest strona internetowa, która dostarcza informacje o kompetencjach oczekiwanych od kandydatów, warunkach i trybie rekrutacji kandydatów na studia, kryteriach kwalifikacji kandydatów, terminarzu procesu przyjęć na studia, programie studiów, w tym zakładanych efektach uczenia się, systemie weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, warunkach i trybie rekrutacji kandydatów na studia, regulaminie studiów, zakładanych efektach uczenia się, wymaganiach dotyczących realizacji programu studiów, planach zajęć w bieżącym roku akademickim oraz ewentualnych zmianach w terminach lub miejscach odbywania się zajęć, zasadach dyplomowania, zasadach potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, terminach egzaminów w sesji egzaminacyjnej, terminach egzaminów dyplomowych, wysokości opłat, wzorach podań i inne niezbędnych informacji do organizacji procesu kształcenia na kierunku. Uczelnia korzysta z systemu e-HMS (e-Dziekanat).

Wszystkie kluczowe informacje o studiach oraz dokumenty są dostępne publicznie, zarówno w formie tradycyjnej w gablotach i na tablicach ogłoszeniowych, jak i elektronicznej na stronie internetowej Uczelni oraz w BIP. Strona jest w pełni responsywna, i jest możliwe korzystanie z niej zarówno z ekranu komputera, jak i urządzeń mobilnych.

Uczelnia stale monitoruje i dba o aktualizację, rzetelność, zrozumiałość, kompleksowość informacji upublicznionych na stronie oraz jej zgodność z potrzebami różnych grup, strona internetowa Uczelni umożliwia korzystanie z tłumacza migowego.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	Tak
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	Tak
3.	Zasady rekrutacji	Tak
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	Tak
5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	Tak
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	Tak
7.	Aktualne programy studiów	Tak

8.	Sylabusy	Tak
9.	Kompletność sylabusów	Tak
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	Tak
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	Tak
12.	Erasmus	Tak
13.	Most	Tak
14.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	Tak
15.	Harmonogram zajęć	Tak
16.	Regulamin studiów	Tak
17.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	Tak
18.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	Tak
19.	Biuro Karier	Nie
20.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	Tak
21.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	Tak

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do szerokiej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia w sposób odpowiedni dla poszczególnych grup odbiorców i ich potrzeb. Niezbędne Informacje Publiczne są aktualizowane, Uczelnia dba o ich rzetelność, zrozumiałość, kompleksowość informacji upublicznionych na stronie, Akademia im. Jakuba z Paradyża pracuje nad jakością upublicznionych informacji i jakością wizualną strony, co pomaga w jej przejrzystości i poszukiwaniu materiałów na stronie Wydziału i Uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Na kierunku nadzór organizacyjny i administracyjny sprawują Dziekan i Prodziekan Wydziału Humanistycznego, natomiast Kolegium Dziekańskie pełni funkcje doradcze w zakresie oceny i doskonalenia jakości kształcenia. Nadzór merytoryczny leży w gestii Wydziałowego Zespołu do spraw Jakości Kształcenia (WZJK) oraz – w odniesieniu bezpośrednio do ocenianego kierunku - Zespołu ds. Jakości Kształcenia na kierunku filologia, odpowiednio dla studiów I i II stopnia. Kompetencje zespołów oraz zakres ich odpowiedzialności w zakresie oceny oraz doskonalenia jakości kształcenia zostały określone w sposób klarowny.

Zatwierdzanie programu studiów oraz wszelkie zmiany i modyfikacje programu przeprowadzane są w sposób formalny, w oparciu o konkretne procedury. Zmiany programu studiów przeprowadzane są przez Zespół ds. Jakości Kształcenia dla kierunku filologia, zajmują się tym bezpośrednio koordynatorzy, powołani na kierunku. Zmiany muszą zostać zatwierdzone przez Senat Uczelni, po zasięgnięciu opinii właściwego organu Samorządu Studenckiego. Zmiany w programie studiów, dokonane w danym roku, nie mogą przekraczać 30 % liczby pkt. ECTS, określonych dla kierunku w programie studiów. Ponadto zmiany może wprowadzać WZJK, a mogą się one odnosić do doboru treści programowych, koniecznych do osiągnięcia założonych efektów uczenia się.

W projektowaniu programu studiów na kierunku uwzględnia się wykorzystanie (przynajmniej w przypadku niektórych zajęć, jak lektoraty) nowoczesne technologie informacyjne, a także innowacje dydaktyczne, w tym nowoczesne techniki kształcenia na odległość. Niemniej zajęcia są prowadzone w trybie studiów dziennych w formie stacjonarnej, i Uczelnia nie przewiduje powrotu do form nauczania zdalnego.

Przyjęcia na studia odbywają się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji

Na kierunku została określona procedura dokonywania oceny jakości kształcenia, przeprowadzana jest ocena programu studiów, obejmująca efekty uczenia się, system pkt. ECTS, treści programowe, metody kształcenia (w tym nauki zdalnej), a także praktyki zawodowe. Oceny tej dokonuje, przynajmniej raz w roku, Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia. Ocena ta, jakkolwiek podejmowana systematycznie, a wyniki jej przedstawiane w formie raportów, nie jest skuteczna, zważywszy na różne niedociągnięcia i słabości, zdiagnozowane w kryteria 1, 2, 3, i co odnosi się także do niedostatecznego monitoringu i oceny wyników nauczania i stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, na co wskazała analiza zarówno programu studiów pod kątem zakładanych efektów uczenia się, zgodności efektów uczenia się z wymogami PRK, treści programowych oraz analiza prac etapowych i dyplomowych, w jej ramach bowiem także wychwycone istotne słabości. Szczególnie w systematycznym przeglądzie i ocenie prac dyplomowych pozyskiwanie dane okazują się nieprecyzyjne i nie do końca miarodajne.

W ocenie i projektowaniu zmian programu studiów bierze się także pod uwagę wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów, co faktycznie zostało uwzględnione w konstrukcji programu (np. w

odniesieniu do grupy zajęć specjalizacyjnych i wprowadzenia efektów uczenia się, obejmujących współpracę z mediami).

Systematyczna ocena programu studiów przeprowadzana jest w oparciu o ankiety, w ramach których studenci mogą oceniać także program studiów. Pod uwagę brane są ponadto wyniki przeprowadzanych systematycznie hospitacji zajęć. Zebrane w ten sposób informacje są właściwie wskazane, jeżeli chodzi o źródło ich pozyskiwania oraz dane, które powinny się w tak dobranej informacji zawierać, nie przekładają się jednak na wychwycenie oraz zdiagnozowanie przyczyn istotnych słabości, stwierdzonych odnośnie programu studiów i jego realizacji.

Interesariusze zewnętrzni biorą faktyczny udział w ocenie i ulepszaniu programu studiów. Konwent Wydziału Humanistycznego, gromadzący przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, uczestniczy w ocenie programu studiów, mogą oni także, podobnie jak studenci, zgłaszać raz w roku postulaty, dotyczące modyfikacji albo rozszerzenia programu studiów.

Wnioski z oceny programu studiów są wykorzystywane w procesie ulepszania tego programu, co uwidacznia się m.in. we wprowadzeniu konkretnych zajęć treści programowych, odnoszących się do zastosowania języka angielskiego i niemieckiego w kontekście reklamy, marketingu, itp.

W procesie oceny i doskonalenia programu studiów na kierunku brane są pod uwagę wyniki ocen zewnętrznych, w tym wypadku chodzi o wizytację zespołu PKA, która miała miejsce dwa lata temu – na kierunku wprowadzono szereg działań naprawczych, bądź też skierowano konkretne postulaty do Władz Uczelni (jeśli dane zalecenie pozostawało w gestii Władz Uczelni), które zostały uwzględnione w postaci rozszerzenia wzoru ankiet, wprowadzenia pytań, pozwalających na lepszą ocenę ze strony studentów, znaczącą poprawę dostępu do informacji o wynikach ankiet i ocen.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Na kierunku przyjęto formalnie i stosuje się zasady projektowania programu studiów, wprowadzania zmian i ich zatwierdzania. Oceny programu studiów są przeprowadzane systematycznie, raz w roku, ale nie są w pełni skuteczne, ograniczony jest także i niewłaściwie wyprofilowany zakres oraz charakter pozyskiwanych informacji, niezbędnych do przeprowadzenia takiej oceny w sposób wszechstronny i skuteczny. Pozyskiwane informacje, niezbędne do adekwatnej i skutecznej oceny programu studiów, nie przekładają się na skuteczność systemu oceny i nie są właściwie wykorzystane, mimo szczegółowości w ich gromadzeniu. Natomiast w procesie oceny programu studiów i doskonaleniu jakości kształcenia udział biorą tak interesariusze zewnętrzni, jak i studenci.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Funkcjonowanie systemu zapewnienia jakości kształcenia na kierunku w odniesieniu do programu studiów i jego doskonalenia nie jest w pełni skuteczne, dlatego też poniżej sformułowano konkretne zalecenia.

Propozycja oceny kryterium jako kryterium spełnionego częściowo wynika m.in. ze stwierdzenia następujących słabości:

1/ braku w pełni skutecznych i wiarygodnych narzędzi, powiązanych z pozyskiwanymi danymi, które powinny służyć diagnozowaniu różnych słabości oraz niespójności w procesie adekwatnej oceny programu studiów w najistotniejszych jego aspektach, także pod kątem jego doskonalenia.

2/ braku precyzyjnie określonych i właściwie wykorzystanych źródeł danych, służących potem ocenie programu studiów, mających pozwolić na uzyskanie klarownej oceny programu studiów w trakcie jego realizacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Zaleca się:

1. Przekształcenie sposobów oraz zmodyfikowanie i poszerzenie źródeł pozyskiwania informacji, służących ocenie programu studiów i jego doskonaleniu w taki sposób, by na ich podstawie uzyskać wiarygodną ocenę programu studiów w trakcie jego realizacji (i ewentualnych modyfikacji).
2. Przegląd uzyskiwanych informacji pod kątem ich wiarygodności, gdy idzie o ocenę poziomu prac dyplomowych, ich zgodności z profilem praktycznym kształcenia, a także oceny postępu studentów w procesie zdobywania i potwierdzania efektów uczenia się, przewidzianych dla kolejnych etapów studiów.
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226).
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019 poz. 1450 z późn. zm.)
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861, z późn. zm.);
7. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218).
8. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
9. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil praktyczny

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy

i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadre do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl